

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Klavdija Štajdohar

**POD BUDNIM OČESOM NOTRANJE VARNOSTNO-OBVEŠČEVALNE
SLUŽBE: POLOŽAJ SCIENTOLOŠKE CERKVE V NEMČIJI**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Klavdija Štajdohar

Mentor: doc. dr. Aleš Črnič

**POD BUDNIM OČESOM NOTRANJE VARNOSTNO-OBVEŠČEVALNE
SLUŽBE: POLOŽAJ SCIENTOLOŠKE CERKVE V NEMČIJI**

Diplomsko delo

Ljubljana 2008

Pod budnim očesom varnostno-obveščevalne službe: Položaj scientološke cerkve v Nemčiji

Diplomsko delo proučuje položaj scientološke cerkve v Nemčiji. Sprva je opredeljen pojem novih religijskih gibanj, opisane so njihove značilnosti, klasifikacija in odnos javnosti. Posebej je opredeljen položaj novih religijskih gibanj v Nemčiji. Sledi življenjepis ustanovitelja scientologije L. Ron Hubbarda ter opredelitev glavnih značilnosti in načel scientološke cerkve. Opisane so tudi kritike scientologije. Zadnji del je namenjen opredelitvi položaja scientološke cerkve v Nemčiji. Diplomsko delo ugotavlja, da so za neodobravanje scientologije s strani javnosti v Nemčiji v veliki meri krivi mediji, ki o scientologiji poročajo pristransko. Predvsem poudarjajo konflikte. Diplomsko delo še ugotavlja, da so se nemške oblasti odločile za nadzorovanje scientološke cerkve, ker ta ni urejena demokratično, pri čemer se sklicujejo na dela L. Ron Hubbarda. Pri tem je treba poudariti, da je bil Hubbard, preden je ustanovil scientologijo, pisatelj. Zaradi tega je treba ločiti dela, ki jih je napisal pred ustanovitvijo cerkve, in dela, ki so nastala v okviru scientologije. Diplomsko delo zaključuje, da bi si morali ljudje ustvariti svoje lastno mnenje o scientologiji na podlagi neposrednih izkušenj. Morali bi obiskati scientološko cerkev in prebrati njena temeljna dela ter si šele nato ustvariti predstavo o tej religiji.

Ključne besede: nova religijska gibanja, scientologija, scientološka cerkev, L. Ron Hubbard, Nemčija

Under a Close Eye of Intelligence Service: The Position of Scientology Church in Germany

This thesis examines the position of Scientology Church in Germany. At the beginning it defines new religious movements, its characteristics, classification and public attitude toward it. Specially is defined the position of new religious movements in Germany. Second part of the thesis defines the life of Founder of Scientology L. Ron Hubbard, the characteristics, principles and the critics of Scientology. At the end it describes the situation of Scientology Church in Germany. It is determined that German public disapprove Scientology mostly because of prejudice media reports, which stress out the conflicts. The thesis also establishes that German government has decided for observing Scientology Church because it is not democratically ordered. As a proof the government has referred to works of L. Ron Hubbard. Here is important to notice that Hubbard was already before the writer. That is why it is necessary to separate the works, which he wrote before he found the Scientology Church, and the ones, that were written for Scientology. The thesis concludes that people should visit Scientology Church and read fundamental works of Scientology and only than create their own image about this religion.

Key words: new religious movements, Scientology, Scientology Church, L. Ron Hubbard, Germany

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	METODOLOŠKO-HIPOTETIČNI OKVIR.....	8
3	OPREDELITEV NOVIH RELIGIJSKIH GIBANJ.....	9
3.1	ZNAČILNOSTI NRG.....	12
3.2	KLASIFIKACIJA NRG.....	14
3.3	ODNOS DRUŽBE DO NRG.....	16
3.3.1	PROTISEKTANTSKA GIBANJA.....	16
3.3.2	TEORIJA O PRANJU MOŽGANOV.....	17
3.3.3	MEDIJI.....	18
3.4	POLOŽAJ NRG V NEMČIJI.....	21
4	SCIENTOLOGIJA.....	23
4.1	USTANOVITELJ SCIENTOLOGIJE - Lafayette Ronald Hubbard.....	23
4.2	DOKTRINA SCIENTOLOGIJE.....	25
4.2.1	NASTANEK ŽIVLJENJA.....	27
4.2.2	ODREŠENJE.....	27
4.2.3	OSEM DINAMIK.....	27
4.2.4	VIŠJE DOBRO.....	28
4.2.5	SCIENTOLOŠKA ETIKA.....	28
4.3	RELIGIJSKE PRAKSE.....	29
4.4	AKTIVNOSTI SCIENTOLOGIJE.....	30
4.5	KRITIKE SCIENTOLOGIJE.....	31
4.5.1	JE SCIENTOLOGIJA RELIGIJA?.....	31
4.5.2	ŽELJA PO DOBIČKU.....	32
4.5.3	IZKORIŠČANJE PRIVRŽENCEV.....	33
5	POLOŽAJ SCIENTOLOGIJE V NEMČIJI.....	35
5.1	OPAZOVANJE SCIENTOLOGIJE S STRANI VARNOSTNO-OBVEŠČEVALNE SLUŽBE.....	35
5.2	SODNI PROCESI.....	37
5.3	KONFLIKTI.....	40
5.4	MEDIJSKA ANALIZA.....	41
5.4.1	KOGA NAVAJAJO MEDIJI?.....	41

5.4.2	<i>O ČEM POROČAJO MEDIJI?</i>	43
5.5	SKLEP	45
6	ZAKLJUČEK	46
6.1	TEŽAVE PRI PROUČEVANJU SCIENTOLOGIJE V NEMČIJI	46
6.2	SKLEPNE MISLI	47
7	SEZNAM LITERATURE	49
8	PRILOGE	57
	<i>PRILOGA A: INTERVJU Z ZASEBNIM DOCENTOM POLITOLOGIJE RELIGIJE REINHARDTOM SONNENSCHMIDTOM</i>	57
	<i>PRILOGA B: INTERVJU S FRANKOM BUSCHEM, PREDSTAVNIKOM SCIENTOLOŠKE CERKVE HAMBURG</i>	62
	<i>PRILOGA C: MOST DO POPOLNE SVOBODE</i>	69
	<i>PRILOGA Č: CENIK STORITEV SCIENTOLOŠKE CERKVE</i>	70

KAZALO TABEL

Tabela 3.1 Wallisova tipologija religijskih organizacij	10
Tabela 5.2.1 Sodni procesi med letoma 1976 in 2002	38
Tabela 5.2.2: Vloga scientologije v sodnih procesih med letoma 1978 in 2002.....	38
Tabela 5.2.3: Sodni procesi med letoma 1978 in 2002 po področjih.....	39

1 UVOD

*»Scientologija je pot do večnosti, sreče in popolne duhovne svobode.
Dokler ne izkusiš scientoloških praks, je malo verjetno, da boš doživel to
čudovito odkritje.«
(Hubbard 1998)*

*»Nekaj je hudo narobe s tem, kako ta skupina deluje.
Nekaj zelo osnovnega, vendar ne morem točno določiti, kaj.«
(Internet 1)*

Tako kot imajo ljudje različne izkušnje s scientologijo, so tudi mnenja o tej religiji deljena. Na eni strani goreči privrženci, na drugi ostri nasprotniki. Ne samo scientologija, ampak tudi številna nova religijska gibanja (v nadaljevanju NRG), predvsem tista, ki se bistveno razlikujejo od tradicionalnih religij, nemalokrat prihajajo v konflikt z družbo.

V zadnjem času je ravno scientologija tista, ki polni naslovnice časopisov, predvsem na račun hollywoodskega igralca Toma Cruisa. V nekaterih državah je scientološka cerkev registrirana kot religija (npr. v Sloveniji, Španiji in na Hrvaškem), drugod, kjer registracija religijskih skupnosti ni mogoča, pa ji priznavajo status religije (npr. v Italiji, na Danskem in na Norveškem). (glej Scientology 2007) Veliko bolj zapletena je situacija v Nemčiji, kjer je scientologija prisotna od konca šestdesetih let 20. stoletja. Tamkajšnje oblasti ji ne priznavajo statusa religije in jo obravnavajo kot nevarno sekto, že več kot desetletje pa jo nadzoruje notranja varnostno-obveščevalna služba. To pripadnikom scientologije močno otežuje vsakdanje dejavnosti, kot je na primer iskanje službe. Razmere se v kratkem zagotovo še ne bodo spremenile, saj je sodišče v zvezni deželi Severno Porenje - Vestfalija marca letos odločilo, da je nadzor scientologov v skladu z zakonodajo, in tako dalo obveščevalcem proste roke. Nekateri politiki pa si prizadevajo tudi za prepoved te cerkve.

Zaradi specifičnosti položaja sem se odločila, da bom proučila scientološko cerkev. Pojasnila bom njeno doktrino in njen položaj, pri čemer se bom osredotočila na Nemčijo. Skušala bom ugotoviti, kaj je pripeljalo do tega, da so se oblasti odločile za tako skrajn ukrep, kot je nadzorovanje s strani varnostno-obveščevalne službe.

2 METODOLOŠKO-HIPOTETIČNI OKVIR

Cilj diplomskega dela je poiskati in pojasniti razloge za neodobravanje scientologije s strani širše družbe v Nemčiji. Pri svojem raziskovanju se bom uprla na naslednje hipoteze:

H1: Nemčija scientologiji statusa religije ne priznava zaradi njihovih poslovnih dejavnosti;

H2: Nemčija smatra scientologijo za nevarno zaradi njihovih poslovnih dejavnosti.

Diplomsko delo je razdeljeno na tri dele. V prvem bom opredelila NRG, opisala njihove značilnosti, razširjenost, klasifikacijo ter odnos družbe do teh religijskih skupnosti. Predstavila bom, kako je to področje zakonsko urejeno v Nemčiji.

Drugi del bo namenjen predstavitvi scientološke cerkve. Opisala bom življenje ustanovitelja scientologije L. Rona Hubbarda, doktrino, religijske prakse, aktivnosti in kritike cerkve.

V tretjem delu se bom osredotočila izključno na položaj scientološke cerkve v Nemčiji. Predstavila bom razširjenost cerkve v državi in kritike, ki so jih deležni njeni pripadniki. Opisala bom nekatere sodne procese, razloge, zakaj so se državne oblasti odločile za nadzor cerkve, ter kaj ta nadzor pomeni za pripadnike cerkve.

V diplomskem delu bom poleg analize dokumentov izvedla polstrukturiran intervju s predstavnikom scientološke cerkve v Hamburgu, Frankom Buschem, in zasebnim docentom politike religije, Reinhardom Sonnenschmidtom, z Univerze Duisburg-Essen. Proučila bom tudi poročanje nemških medijev o scientologiji med 1. decembrom 2007 in 31. majem 2008.

3 OPREDELITEV NOVIH RELIGIJSKIH GIBANJ

Sprva sta se za množico religijskih skupin, ki so se na Zahodu začele pojavljati na prehodu v 20. stoletje, intenzivneje pa od šestdesetih let dalje, uveljavila termina sekta in kult, ki imata negativno konotacijo, zaradi česar se je uveljavil izraz NRG. Za razumevanje tega termina je treba sprva pojasniti razliko med različnimi religijskimi tradicijami.

J. Gordon Melton (2004) razlikuje med cerkvijo, etnično religijo, sekto in novimi religijami. Kot cerkve označuje uveljavljene religije, ki imajo lahko v posameznih državah le nekaj tisoč članov, vendar so v svetovnem merilu del velikih religij (npr. rimskokatoliška cerkev, protestantske cerkve v Evropi), ter religije, ki dominirajo v posameznih državah. Sem prišteva ortodoksni judaizem v Izraelu in therevada budizem v Šrilanki. Druga skupina so »etnične religije, ki delujejo izven uveljavljenih religij in ne bodo nikoli postale cerkve« (*ibid*: 26). Na Zahodu v to skupino uvršča religijske skupine, ki ne izvirajo iz krščanstva in pripadajo določeni etniji, npr. azijski budizem, hindujske skupine. Po drugi strani pa so lahko ravno krščanske skupine sekte v islamskem svetu etnične religije. Kot primer navaja armenske kristjane v Turčiji. Tretja skupina so sekte, ki imajo podobna načela kot uveljavljene religije, vendar so pri izvajanju praks, verovanju in čaščenju bolj striktne. Nemalokrat se povezujejo s fundamentalističnimi organizacijami. »Tako etničnim religijam kot sektam uveljavljene religije priznavajo legitimnost, kar pa ne velja za nove religije, ki si morajo zaupanje še pridobiti.« (*ibid*: 27) Nove religije Melton imenuje kulti. Ti so nenehno preganjani in morajo dokazovati avtentičnost svojih duhovnih praks. Ne sprejemajo jih cerkve, nevladne organizacije in oblasti. Melton zatrjuje, da »nove religije niso definirane glede na skupne značilnosti, temveč glede na odnos do drugih form religijskega življenja, kot ga predstavljajo dominantne cerkve, etnične religije in sekte« (*ibid*: 27).

Nekoliko drugačno klasifikacijo je v sedemdesetih letih 20. stoletja podal britanski sociolog Roy Wallis, ki religijske skupine deli na podlagi:

1. zunanje predstave: kako širša družba dojema religijsko skupino in
2. notranje predstave: kako se religija dojema sama.

Prednost te tipologije je v upoštevanju družbenega konteksta, v katerem deluje neka religijska organizacija. Cerkve so tako ugledne organizacije, ki so v razumevanju resnice ekskluzivistične. Ugledne so tudi denominacije, vendar te priznavajo, da obstaja več kot le ena

resnica. Na drugi strani so sekte in kulti, ki so deviantni. Sekte so ekskluzivistične, kulti pa neekskluzivistični. (glej Črnič 2003: 121–122)

Tabela 3.1 Wallisova tipologija religijskih organizacij

	Ugledna	Deviantna
Edinstveno legitimna	CERKEV	SEKTA
Pluralistično legitimna	DENOMINACIJA	KULT

Vir: Wallis v Črnič 2003: 121

Tudi Sergej Flere (1995) loči med cerkvijo, sekto, denominacijo in kultom. Cerkev je »verska skupnost, ki pretendira na univerzalnost (naj bi zajela ves svet, razodela svoj nauk in vsilila svojo oblast vsem ljudem). Dejansko nikoli ne doseže popolne univerzalnosti, postane pa vladajoča verska ustanova vsaj v nacionalnih mejah, včasih – kot v srednjem veku – pa tudi v dokaj večjih razsežnostih« (Flere 1995: 88). Za cerkev je značilna hierarhično-birokratska ureditev. »Avtoriteta je razporejena hierarhično, centralistično in včasih monarhično, kler pa ima oblast nad laiki ... Cerkev podpira vladajočo politično institucionalno ureditev, sistem oblasti neke družbe in je sama del ureditve, običajno tisti del, ki celoti podeljuje legitimiteto.« (*ibid*: 88) Cerkev lahko preide v denominacijo ali sekto. Sekta ali ločina je »manjša verska skupnost, ki se oblikuje predvsem z ločitvijo iz neke druge skupnosti (cerkve ali pa tudi ne), za katero pripadniki ločine menijo, da več ne narekuje resnične vere, da je odstopila, odklonila pravi nauk, zlasti v procesu notranjega gnitja, korupcije ipd.« (*ibid*: 90). Za sekto so značilni »poudarjanje posameznih delov nauka in karizmatični pridigarji, ki jih običajno vodijo« (*ibid*: 90). Sekte nemalokrat veljajo za nekaj negativnega. Beckford tako poudarja, da »sociologi pristopajo k njim kot k nečemu bizarnemu, kar je daleč od normalnega življenja« (v Flere 1995: 90). »Ločine običajno poudarjajo le izbrane sestavine splošnega nauka, za katere menijo, da so bistvene, ostale sestavine pa zanemarijo.« (Flere 1995: 90) Kot tretji tip cerkve Flere opredeli denominacijo, ki:

izhaja iz razmer nazorskega pluralizma in tolerance/strpnosti. Denominacija je torej drugačna, toda znotraj okolja, ki drugačnost tudi sprejema ... Gre za verske skupnosti, ki običajno ne zajemajo večine prebivalcev neke dežele ali države, nimajo pa niti pretenzij po univerzalnosti. Po velikosti so torej podobne sektam ali pa so nekoliko večje od njih. Razlikujejo pa se najprej po odsotnosti izključnosti in po večji

strpnosti do drugih skupnosti in nauk. Običajno nimajo pretenzij postati edino zveličavne in odrešilne skupnosti, glede drugih nauk pa ne trdijo, da so popolnoma zmotni. (ibid: 94)

»Kult je najmanj jasno institucionalizirana, najmanj organizirana oblika verske skupnosti, je fluidna in amorfna/brezlična oblika. Zato je morda bolj točno govoriti o gibanju kot pa o skupnosti.« (ibid: 95) Značilnosti kulta so, da nauka pogosto nimajo razdelanega, slonijo na majhnem številu verskih trditev, članstvo v njem je prostovoljno, včasih je dovoljena hkratna pripadnost več verskim skupnostim, formalno vodstvo pa pogosto ni jasno definirano. (glej Flere 1995: 95–96) »Pripadniki kulta so pogosto izkoreninjeni posamezniki, ki vstopijo v kult, ko se soočijo s svojo osamljenostjo in frustracijami.« (Vernon v Flere 1995: 96)

»Sekta in kult sta izgubila teoretsko vrednost, saj sta se v obči rabi pričela neselektivno uporabljati za vse nove, nenavadne skupine, ki naj bi bile v svojem bistvu manipulativne, avtoritarne, totalitarne. Postala sta socialno orožje¹ za boj proti družbeno nazaželenim, marginaliziranim skupinam.« (Črnič 2003: 123) Tako nista primerna za označevanje množice religijskih skupin, zaradi česar se je uveljavil izraz NRG. Vendar tudi ta ni povsem neproblematičen. »Ko gre za NRG na Zahodu, nekateri avtorji med NRG štejejo samo religije, ki so nastale od 60-ih let 20. stol. dalje; nekateri tiste, ki so nastale po II. svetovni vojni; nekateri tiste, ki so nastale v 20. stoletju in nekateri kar vse tiste, ki so nastale po l. 1789, tj. francoski revoluciji.« (Smrke 2000: 286) Črnič ob tem poudarja, da »je danes znanstveno proučevanje NRG osredotočeno predvsem na mlajše skupine, nastale v drugi polovici 20. stoletja«. (Črnič 2003: 131)

Sociologi so si neenotni tudi glede vprašanja, katere skupine šteti kot religijske. Eileen Barker tako med NRG uvršča gibanja, ki so:

nastala po drugi svetovni vojni in so religijska v tem smislu, da ne ponujajo le skupih teoloških pojasnil o obstoju in naravi nadnaravnih bitij, ampak tudi odgovore na vsaj nekaj temeljnih vprašanj, ki so bila tradicionalno v domeni dominantne religije: Ali obstaja bog? Kdo sem jaz? Kako lahko najdem pravo pot, pomen in smisel

¹ Črnič se tukaj sklicuje na Richardson, James (1998, 1993): Definitions of Cult: From Sociological-Technical to Popular-Negative v Dawson, Lorne L. (ur.): Cults in Context. Reading in the Study of New Religious Movements, str. 29–38. New Brunswick, London: Transaction Publishers.

življenja? Obstaja življenje po smrti? Smo ljudje več kot le telo in neposredna interakcija z drugimi? (Barker 1999: 16)

Nekoliko drugačno definicijo podata Beckford in Levasseur, ki izraz NRG uporabljata za vse »organizirane namene mobilizirati človeška in materialna sredstva z namenom širjenja novih idej in čutnosti religijske narave. So namenska, kolektivna in zgodovinsko specifična« (v Bradney 1999: 81).

Črniču se zdi sporna tudi označitev teh skupin kot gibanj, saj so »številna NRG jasno strukturirane organizacije s svojim vodstvom in hierarhijo, ki bi jih težko šteli kot gibanje (če gibanje definiramo kot ohlapno organiziran tok znotraj širše organizacije ali družbe nasploh)« (Črnič 2003: 131).

3.1 ZNAČILNOSTI NRG

»NRG nastajajo kot nadomestilo za to, kar manjka v družbi.« (Barker 1999: 26) James Davison Hunter povezuje porast NRG z anomičnim in odtujenim modernim življenjem. (glej Davison Hunter v Dawson 2004: 77) Podobno trdi Roy Wallis, ki pojasnjuje, da so se NRG »pojavi kot odgovor na naraščajočo znanstveno racionalizacijo družbenega življenja v 60-ih in 70-ih. NRG so reakcija mladih na odtujeni in dehumanizirani svet« (v Smrke 2000: 294). Iz tega lahko povzamemo, da v današnjem materialnem svetu, v katerem je tempo življenja precej hiter, ljudje pogrešajo predvsem duhovno plat, zaradi česar se zatekajo v NRG. Koliko ljudi se odloči pristopiti k NRG, je težko oceniti, saj »številna gibanja ne vodijo evidence ter skrivajo ali spreminjajo (predvsem povečujejo) podatke. Scientologija tako za svoje člane šteje vse, ki so kadarkoli prisostvovali kateremu od njihovih tečajev, ne glede na to, ali so kasneje izstopili ali celo postali njihovi goreči nasprotniki« (Barker 1999: 18). Prav tako je težko oceniti, koliko je dejansko NRG. »To je treba deloma pripisati posebni naravi precejšnjega dela NRG – njihovi neinstitucionalnosti, začasnosti, fluidnosti, stalni odprtosti za spreminjanje skozi eklekticizem ali sinkretizem.« (Smrke 2000: 286) Leta 1995 jih je Melton samo v ZDA naštel 836, Smrke pa leta 2000 zatrjuje, da je ta številka blizu 1000. Zagotovo je torej, da je NRG po svetu nekaj tisoč ali celo več.

»NRG na Zahodu in na Japonskem izhajajo iz različnih kulturnih tradicij in se močno razlikujejo glede na vsebino, rituale, odnos do starejših religij, ki so bile lahko v preteklosti

tudi NRG, do drugih NRG in širše družbe.« (Clarke 1988: 908) Zaradi tega je težko govoriti o skupnih značilnostih. Eileen Barker (1999) zatrjuje, da »imajo NRG skupno le to, da jih označujemo kot NRG, razlikujejo pa se glede na izvor, verovanje, prakse, organizacijo, vodstvo, finančni položaj, življenjski stil, odnos do žensk in otrok, izobrazbo, moralna vprašanja in odnos do širše družbe« (*ibid*: 20).

Skupna značilnost NRG je, da se skozi čas spreminjajo. Barkerjeva trdi, da na začetku prevladujejo naslednje značilnosti:

1. *praviloma so majhna, zaradi česar prevladujejo neposredne interakcije;*
2. *reprezentacija populacije je praviloma atipična;*
3. *članstvo prve generacije – gre za tiste, ki so to religijo izbrali in niso bili vanjo rojeni;*
4. *prevladuje karizmatični tip vodje;*
5. *gre za nov sistem verovanja, ki je bolj kot stari, jasen in nedvoumen;*
6. *izrazita je razmejitev »mi – oni«, meja med pripadniki in nepripadniki;*
7. *pravilo začetka je večja ali manjša stopnja (obojestranske) sovražnosti med NRG in družbenim okoljem.*

(Barker v Smrke 2000: 296)

Po dvajsetih, tridesetih letih je mogoče opaziti naslednje spremembe:

1. *številna NRG propadejo, nekatera pa se obdržijo, pri čemer neformalne odnose zamenjajo pravila odnosov med člani;*
2. *spremeni se struktura članstva, ki je že blizu tipični reprezentaciji populacije;*
3. *pojavi se izziv druge generacije, saj je vse več tistih, ki so bili v skupnost rojeni;*
4. *prihaja do spremembe v vodstvu in tipu avtoritete, saj karizmatični vodja umre;*
5. *verovanski sistem preživlja številne spremembe, je vse bolj dodelan;*
6. *opuščajo se prvotni skrajni življenjski slogi, zaradi česar meja »mi – oni« ni več tako stroga;*
7. *spremenijo se stališča okolja do NRG in NRG do okolja, sovražnost pogosto zamenja dialog.*

(*ibid*: 296)

Predvsem na začetku v NRG pomembno vlogo igra karizmatični vodja.

Karizma se v splošnem pomenu nanaša na karakteristiko privlačnega posameznika, ki ima odlične sposobnosti komuniciranja, vendar zgodovinarji religije in sociologi ta izraz uporabljajo za označevanje različnih kvalitet religijskih vodij. V religijskih študijah in sociologiji se karizma nanaša na lastnosti posameznika, za katerega ljudje verjamejo, da ima dostop do nevidnih virov avtoritete, kot so razodetje boga, angelov, duhov ali nadzemeljskega. (Wessinger 2005: 6515)

Osebe s karizmo lahko okolica sprejme ali zavrne, vendar je obvezen predpogoj za nastanek NRG, da karizmatičnega voditelja podpira vsaj manjša skupina ljudi.

NRG pogosto nastanejo pod vodstvom karizmatične osebe, vendar ni vedno tako, npr. Teosofikalna skupnost (Theosophical Society) je urejena kot demokratična skupnost. (glej Wessinger 2005: 6515)

NRG se ne razlikujejo le med seboj, temveč obstajajo tudi razlike med istimi NRG, ki so se pojavile v različnih državah in družbah. Na to vpliva socialni kontekst. »Nekaterim NRG uspe ohraniti izvirno vero, druga se bolj ali manj adaptirajo v novo okolje.« (Barker 1999: 25)

3.2 KLASIFIKACIJA NRG

Roy Wallis (1988) je NRG razdelil glede na odnos do sveta. Loči med svetu pritrjujočimi, svetu prilagajajočimi in svetu zavračajočimi NRG.

Svet pritrjujoča NRG »so individualistična v tem smislu, da problem vidijo v posamezniku: v njem je vzrok nezadovoljstva, ki se naj ga preseže« (Smrke 2000: 292). Rekrutirajo tiste, ki so pripravljeni vanj veliko vlagati in so zavezani uveljaviti red, vendar hkrati čutijo, da ne morejo doseči nekaterih ciljev in lastnosti, ki jim jih ponuja družba. Svoje potenciale lahko izkoristijo z vajami in tehnikami. V NRG morajo vlagati svoj čas in denar, osvojiti morajo jezik, konceptualno shemo skupine ter videti svet tak, kot je. Šele takrat lahko najdejo ljudi, ki govorijo isti jezik in z njimi delijo iste interese. (glej Wallis 1988: 919) »Sem spadajo Transcendentalna meditacija ter Human Potential Movements.« (Smrke 2000: 292)

Svet prilagajajoča NRG ponujajo pomoč ljudem, ki še naprej živijo in delajo v svetu. Njihov cilj je izkustvo nadnaravnega, transcendentalnega in božanskega. Gre za duhovno usmerjene ljudi, ki so pogosto kristjani, vendar jim konvencionalne religijske institucije ne omogočajo duhovnega izkustva. Sem prišteva indonezijsko mistično gibanje Subud, Aetherius Society itd. (Wallis 1988: 919–920) »Vtis je, da Wallis te kategorije ni jasno razmejil s prvo.« (Smrke 2000: 293)

»Za svet zavračajoča NRG je značilna kritičnost do sveta.« (*ibid*: 293) Zagovarjajo življenje v komuni ter rekrutirajo mlade in druge radikalno nezadovoljne skupine. Pripadniki teh gibanj so pripravljeni lagati in kršiti zakon. Ker je življenje v komuni precej drugačno od tistega, ki so ga bili pripadniki vajeni pred vstopom v NRG, ti velikokrat prekinejo vse stike z družino in prijatelji ter si celo spremenijo ime. (glej Wallis 1988: 919) V to skupino uvršča ISKCON (Skupnost za zavest Krišne), People's Temple in Aum Shinrikyo. (glej Smrke 2000: 293)

Drugačno klasifikacijo poda Gerald Parsons, ki je NRG razdelil glede na »kriterij odnosa NRG do tradicionalnih religij. Tako razločuje med tistimi NRG, ki jasno izhajajo iz velikih verskih tradicij; tistimi, ki so manj očitno povezana z neko tradicijo in do nje – starševske tradicije – gojijo negativen, sovražen odnos; ter tistimi, ki so povsem nova, v smislu neopiranja na prejšnje tradicije« (v Smrke 2000: 293). V prvo skupino Parsons prišteva ISKCON, ki izhaja iz hinduizma, v drugo pa Jesus Army, ki izhaja iz krščanstva, vendar ima do njega precej negativen odnos. (glej Parsons v Smrke 2000: 293) V tretjo skupino bi lahko uvrstili scientološko cerkev, ki temelji zgolj na delih L. Rona Hubbarda.

Obe klasifikaciji lahko označimo kot tipologiji, »to pa pomeni, da so empirični primeri, ki povsem ustrezajo temu ali drugemu tipu redki. Neko NRG je lahko na svojem začetku bližje enemu tipu, v nadaljevanju pa drugemu« (*ibid*: 293).

3.3 ODNOS DRUŽBE DO NRG

3.3.1 PROTISEKTANTSKA GIBANJA

Vsaj na začetku ima širša družba ponavadi negativno mnenje o NRG, ki se pojavijo v njihovi neposredni bližini, ali pa je do njih vsaj skeptična. »Religijsko (in tudi drugače) pluralna okolja so do NRG praviloma bolj nevtralna – vendar se tudi v takšnih družbah pogosto pojavijo nestrpne reakcije do NRG, ki so pogosto posledica včasih precej neusmiljenega boja za vernike med konkurenčnimi religijskimi skupinami.« (Črnič 2003: 117) Tako so »že v zgodnjih 70. letih nastala gibanja, ki so novim religijam nasprotovala. Voditelji teh gibanj so bili večinoma starši tistih starejših mladostnikov, ki so se priključili novim religijskim gibanjem in so se osredotočili predvsem na razlike, ki so jih zaznavali med skupinami in so jih bili vajeni« (Melton 2001: 1017). Začeli so se združevati in oblikovati protisektantska gibanja, katerih namen je »osvoboditev« njihovih otrok. Navadno so se tem gibanjem pridružili tudi psihologi, psihiatri in celo nekateri sociologi. (glej Črnič 2003: 125)

Začetek organiziranega protisektantskega gibanja označuje organizacija FREECOG (Free our Children from the Children of God). Sestavljali so jo večinoma starši otrok, ki so se pridružili Božjim otrokom oziroma Družini, kakor se je to gibanje kasneje imenovalo. Gre za NRG, ki je »nastalo konec šestdesetih let na plažah v Južni Kaliforniji. Ustanovil ga je bivši protestantski duhovnik David Berg, izhajalo pa je iz tradicije ameriškega evangelijskega krščanstva. Temeljilo je na jasnem sporočilu o skorajšnji Jezusovi vrnitvi in s tem povezani končni sodbi in koncem sveta, zato so si kot cilj zastavili spreobrniti čim več posameznikov (preden bo prepozno). Za gibanje je bilo značilno komunalno življenje in permisivna spolnost« (*ibid*: 124).

Kasneje je temu sledil porast protisektantskih gibanj, k čemur je v veliki meri prispevala tragedija v Jonestownu². Med protisektantskimi gibanji velja omeniti predvsem vseameriško mrežo Cult Awareness Network in American Family Foundation ter evropske FAIR (Family Action, Information and Rescue) iz Anglije, ADFI (Association pour la Defense de la Famille

² Jonestown je mesto v Gvajani, kjer je živela skupnost Tempelj ljudstva. Ti so razvili komunski način življenja in razmišljali o samomoru kot o eni od alternativ nespreejemanju njihove marksistične ideologije s strani javnosti. Takrat jih je obiskal ameriški kongresnik Leo Ryan. Čeprav se je sprva zdelo, da je bil obisk uspešen, so Ryana brutalno umorili. Zatem so nekateri pripadniki skupnosti storili samomor, druge pa so umorili. Na koncu so bili tako skoraj vsi prebivalci Jonestowna mrtvi. Kaj dejansko se je dogajalo in zakaj se je tako tragično končalo, še danes ni znano. (glej Melton 2001: 1019)

et d'Individu) iz Francije in AGPF (Aktion für geistige und psychische Freiheit) iz Nemčije. (glej Melton v Črnič 2003: 125)

Namen protisektantskih gibanj je:

pritiskanje na civilne oblasti in pravo. Zahtevajo prepovedi, sprožajo sodne postopke ... Glavni očitki, ki jih naslavljajo na to ali ono NRG so: programiranje, pranje možganov³, hipnoza, indoktrinacija, ugrabitev, manipulacije (pod pretvezo »osvobajanja duha« naj bi se z manipulacijami s čustvi in čuti rekruta dejansko zaslužilo, ne pa osvobodilo), manipulacije v občutljivem obdobju odraščanja itd. Zahtevajo: deprogramiranje⁴, kontraindikacijo, dehipnotiziranje, ugrabljanja. (Smrke 2000: 291)

Ob tem je treba opozoriti, da

večina strokovnjakov, ki so se pridružili protisektantskim gibanjem (praviloma psihologi in psihiatri, tudi nekaj sociologov), ni imela nikakršnih neposrednih izkušenj (v obliki resnega preučevanja) z NRG, o katerih je podajala ekspertna mnenja, temveč so njihovi zaključki temeljili izključno na zgodbah bivših pripadnikov NRG (na katere so pomembno vplivali procesi deprogramiranja). Njihovo dejavnost so vztrajno kritizirali strokovnjaki, ki so se resno ukvarjali s proučevanjem NRG ... (Črnič 2003: 125)

3.3.2 TEORIJA O PRANJU MOŽGANOV

V javnosti je veliko prahu dvignila predvsem teorija o pranju možganov, ki se je razširila v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko se je močno povečalo število NRG⁵. »Za starše, ki so nasprotovali vstopu svojih potomcev v enega od novih gibanj, je teorija o pranju možganov pomenila pravi božji dar. Zdelo se je namreč, da je zagotovila znanstveno razlago vedenja

³ Z izrazom pranje možganov »se označujejo prisilne metode verske konverzije ali spreminjanja obnašanja. Možnost pranja možganov temelji na raziskavah Pavlova, ki je laboratorijske pse izpostavljaj poplavljanju. Strah, ki so ga pri tem doživeli, je vodil v (iz)brisanje določenega vedenja, hkrati pa je mogoče po tem lažje vsaditi nove vedenjske vzorce« (Smrke 2000: 291).

⁴ »Ideja o deprogramiranju temelji na podmeni, da NRG svoje pripadnike pridobivajo s pomočjo različnih manipulativnih tehnik, med katerimi naj bi prevladovalo pranje možganov. Tako naj bi svoje člane oropali svobodne volje in jih na nek način programirali.« (Črnič 2003: 124)

⁵ K temu je prispevala razveljavitev zakona o prepovedi priseljavanja Azijcev v ZDA. (glej Melton 2001: 1017)

njihovih sinov ali hčera.« (Melton 2001: 1018) Prvič se je pojavila na sojenju Patty Hearst, ki so jo leta 1975 ugrabili in je nekaj mesecev zatem skupaj z drugimi člani Simbioneške osvobodilne armade sodelovala pri oboroženem bančnem ropu. Čeprav na sojenju proti Hearstovi porota ni verjela novi teoriji, je ta v javnosti sprožila burne razprave in na kasnejših sojenjih obveljala, k čemur je prispevala tudi omenjena tragedija v Jonestownu. (glej Melton 1018–1019)

Teorija o pranju možganov je bila na sodiščih uspešna do konca osemdesetih let 20. stoletja, ko so znanstveniki zavrnili teorijo Margaret Singer, ki je zatrjevala »ne le, da so NRG na svojih članih uporabljala sociološke in psihološke metode in da so le-te vplivale na njihovo trezno razmišljanje in sprejemanje odločitev, pač pa tudi, da sta bila dejanska rezultata tega procesa (a) prevlada nad posameznikovo svobodno voljo pri sprejemanju kritičnih odločitev in (b) skorajda popoln nadzor skupine nad posameznikom« (*ibid*: 1023). Padec te teorije pa je pomenil hud udarec predvsem za protisektantska gibanja.

Teorijo o pranju možganov zavrača »večina sociologov, ki so proučevali NRG. Ti so prišli do ugotovitve, da se indoktrinacijske prakse v NRG ne razlikujejo od tistih v uradnih institucijah, kot so družina, šole, cerkve, vojska in zapori« (Wessinger 2005: 6515).

3.3.3 MEDIJI

Pomembno vlogo pri tem, kakšno sliko si javnost ustvari o NRG, imajo tudi mediji, ki »zaradi potrebe po ustvarjanju novic o NRG poročajo senzacionalistično, običajno poudarjajo negativne vidike in pogosto povzemajo mnenja protisektantskih skupin. Objektivnih poročil o NRG je zelo malo ...« (Črnič 2003: 127).

Pri poročanju medijev je problematično predvsem dejstvo, da večina ljudi nikoli ni bila v neposrednem stiku z NRG, prav tako pa z njimi niso poskušali navezati stika. »Tudi ljudje, ki so bili neposredno povezani z NRG, večino podatkov dobijo od množičnih medijev. Zelo malo ljudem je uspelo ali so poskušali priti v neposreden stik z gibanji. Namesto tega raje kontaktirajo novinarje, ki so napisali zgodbe o gibanjih.« (Internet 5)

Beckford je na podlagi analize britanskih medijev med letoma 1975 in 1985 dokazal povezavo med poročanjem medijev in konflikti, povezanimi z NRG. Svoje ugotovitve je strnil v šest točk:

1. Konflikt in privlačnost novic

»Dejavnosti gibanj so zanimive kot novice le, ko so povezane s konflikti.« (Internet 5)
»Mediji običajno konflikt, ki se tiče enega gibanja, uporabijo kot izgovor za preiskovanje vseh ostalih. Dogodki v zvezi z enim gibanjem jim služijo kot podlaga za strašljive zgodbe o možnih grožnjah, ki naj bi jih na splošno predstavljale sekte.« (Beckford v Črnič 2003: 127)
»Javnost ima redko možnost dobiti podatke o NRG, ki niso povezani s konflikti. Gibanja se pojavljajo v medijih samo, kadar so vpletena v konflikt.« (Internet 5)

2. Konflikt kot leitmotiv

»Konflikt je leitmotiv, ko povezuje novinarsko portretiranje različnih NRG. To je očitno pri obširni uporabi povzetkov negativnih dogodkov, ki jih uporabljajo novinarji in producenti programov.« (Internet 5) »... med epizodnimi zgodbami ustvarjajo kontinuiteto z dodatkom zgoščenega povzetka negativnih vidikov pojava, ki ga opisujejo. Občinstvo to spomni na sosledje poročenih dogodkov, v katero lahko uvrsti tekočo zgodbo.« (Beckford v Črnič 2003: 127)

3. Izmenjava referenc o konfliktu

Zgodbe pogosto uporabljajo kot reference v drugih medijih. Televizijski programi uporabljajo posnetke naslovnih časopisov in revij za poudarjanje šokantnosti in grozljivosti. Podobno uporabljajo tiskani mediji fotografije voditeljev sekt, ki so bile predvajane na televizijskih programih. Domnevno je namen poskušati povečati občutek realnosti in verodostojnosti s tem, da pokažejo, da so bile zgodbe že objavljene v tiskanih medijih in zato marajo biti resnične. (Internet 5)

4. Konflikt se hrani z zgodbami o konfliktu

»Protisektantska gibanja medijem običajno posredujejo negativne informacije o NRG, sovražne podobe o gibanjih v množičnih medijih pa nato kot dodaten dokaz uporabijo v protisektantskih kampanjah ... Voditelji sekt ali druge zainteresirane osebe le s težavo pridejo v ta začarani krog, da bi oporekale ali spremenile dominantno predstavo.« (Internet 5) »Ker se

javnost pri informacijah o nekonvencionalnih religijah opira na medije, lahko zavezništvo med protisektantskimi gibanji in novinarji bistveno oteži objavljane nekontroverznih, objektivnih informacij o NRG. Zaradi logike sumničavosti mnogi raziskovalni novinarji postanejo zavezniki protisektantskih gibanj, njihovo izrazito kritično portretiranje pa vzpostavlja teren za vladni nadzor.« (Beckford v Črnič 2003: 128)

5. Konflikti, novinarji in nadzor

»Če je medijsko portretiranje o NRG, ki temelji zgolj na dokazih, ki jih posreduje ena stran – protisektantska gibanja, dovolj množično in vznemirljivo, obstaja velika verjetnost, da se bodo morali agenti družbene kontrole na to odzvati.« (Internet 5) Mediji pričakujejo odgovore na domnevne prestopke sekt predvsem od zakonodajalcev in policijskih funkcionarjev. »Ta dramatizacija razmer povečuje nestrpnost javnosti in obrambno držo, od katerih nobena ne prispeva k jasnemu razmišljanju in pravičnosti. Obstaja nevarnost, da nepriporočljivo sledi panična reakcija.« (Internet 5)

6. En konflikt lahko skriva drugega

Mediji predvidevajo, da so »konflikti le vrh ledene gore ... Konflikti s sektami bi lahko bili povezani z večjimi skrbmi zaradi uporabe in zlorabe državne moči ... Rezultat je polarizacija novinarskega in javnega mnenja med stališčem, da so predstavniki države delovali malomarno ali nezakonito, in stališčem, da bi morali isti predstavniki odločneje zatreti gibanje, preden bi problem postal tako velik, da ga je nemogoče rešiti na miren način« (Internet 5).

Pristransko poročanje medijev ni imelo vedno le negativnih posledic. Kot pozitivne posledice poročanja medijev o NRG v sedemdesetih in osemdesetih letih 20. stoletja je ameriški sociolog James T. Richardson izpostavil:

1. starši mladih potencialnih članov NRG so postali pozorni na njihove dejavnosti;
2. predstavniki cerkvenih skupnosti so postali pozorni na novo konkurenco;
3. oglasili so se številni borci za državljanske pravice in večinoma stopili na stran NRG;
4. na dejavnost NRG je postala pozorna tudi množica mladih, ki predstavlja ciljno populacijo NRG.

(v Črnič 2003: 129)

Tako je bil rezultat dejavnosti protisektantskih skupin in negativnega poročanja medijev včasih ravno nasproten od pričakovanega, saj so po eni strani s svojimi agresivnimi in včasih nelegalnimi metodami sprožili tudi val nasprotovanj, hkrati pa so po načelu »vsaka reklama je dobra reklama« pomagali pri promociji NRG. Seveda pa so protisektantske organizacije na NRG vplivale tudi v nasprotni smeri. Nekatera NRG so bila prisiljena spremeniti načine pridobivanja novih članov, zbiranja denarja, nekatera so preselila sedeže ali celo razpadla, na stotine posameznikov je bilo deležnih nasilnega deprogramiranja itd. (glej Črnič 2003: 129)

3.4 POLOŽAJ NRG V NEMČIJI

V Nemčiji so z ustavo zagotovljene temeljne človekove pravice, kamor spada tudi svoboda veroizpovedi in svoboda religijskega združevanja. 4. člen ustave tako določa, da so svoboda verovanja in vesti ter izpoved religijske in svetovnonazorske vere neodtujljive, ter zagotavlja nemoteno opravljanje verskih obredov. Prav tako ne sme biti zaradi svojega spola, rodu, rase, jezika, domovine, porekla, vere, religijskega ali političnega nazora nihče zapostavljen ali preferiran. (glej Ustava Zvezne republike Nemčije 1949: 2) Državna cerkev je prepovedana, vendar hkrati ni določena stroga delitev države in cerkve. Tako se lahko državljani opredelijo kot katoliki, judi in protestanti, pri čemer morajo omenjenim cerkvam plačevati davek. Leta 1950 je rimskokatoliški in evangeličanski cerkvi pripadalo 94 odstotkov prebivalcev, danes pa le še dve tretjini. Ostale religijske skupnosti, ki jim pripada približno šest odstotkov prebivalcev (glej Schoen 2001: 1125), so organizirane znotraj javnega ali zasebnega prava. »Pravna oseba javnega prava ponavadi izvršuje državne naloge ter ima vrsto državnih pooblastil, na primer pravico, da svojim članom odmeri davek; namen te organizacijske oblike je, da ustvari neodvisno enoto javne uprave.« (*ibid*: 1126) Za religije, ki ne ustrezajo zahtevam za pridobitev statusa pravne osebe javnega prava, ne obstaja nobena pravna oblika in so tako organizirane pod zasebnim pravom. Tak sistem ima tako prednosti kot slabosti. Po eni strani omogoča »neproblematično priznanje novih religij ... Skupnost bo izgubila pravice, ki jih zagotavlja 4. člen ustave le, če se ugotovi, da so religiozne teme samo fasada, za katero se odvijajo ekonomske dejavnosti, če torej skupnost sledi zgolj ekonomskim interesom« (*ibid*: 1127). Po drugi strani pa »tak sistem povečuje razlike med velikimi in vplivnimi religijami ter majhnimi manjšinskimi religijami. Pogosto se tudi zgodi, da različen odnos do religij ni posledica javnega ali zasebnega prava, temveč dejstva, da imajo religije z javnim statusom tudi občutno večje število članov« (*ibid*: 1126).

Zaradi takšne ureditve število NRG ni jasno, prav tako ni uradnih podatkov, koliko ljudi pripada tem religijam. Schoenova (2001) ocenjuje, da tipičnemu NRG pripada od več sto do nekaj tisoč članov. Podatke o nekaterih religijah zbira REMID (Religionswissenschaftlicher Medien- und Informationsdienst e. V.), vendar gre velikokrat le za približne številke. Tako na primer ocenjujejo, da ima indijski hinduizem od 35.000 do 40.000 članov. (glej Internet 3)

4 SCIENTOLOGIJA

4.1 USTANOVITELJ SCIENTOLOGIJE - Lafayette Ronald Hubbard

»Če hočete spoznati življenje, morate biti del njega. Morate se poglobiti vanj in opazovati, pretakniti morate vse koticke in globine obstoja in srečati se morate z vsemi vrstami ljudi, preden lahko ugotovite, kaj je človek.«

(Hubbard 1999: 455)

Scientologijo in dianetiko je ustanovil filozof, pedagog, menedžer in umetnik Lafayette Ronald Hubbard. Rodil se je 13. marca 1911 v Tildenu v ameriški zvezni državi Nebraska. V otroških letih se je s starši veliko selil, kar naj bi v veliki meri vplivalo na njegove ideje. Skupaj z očetom, sicer mornariškim častnikom, je »pri 12 letih odpotoval na Daljni vzhod, kjer je spoznal očetovega prijatelja, Josepha 'Snakea' Thompsona. Ta naj bi na Dunaju skupaj s Sigmundom Freudom študiral psihologijo in na Hubbarda prenesel vse svoje znanje psihoanalize in freudovske psihologije. To je Hubbarda spodbudilo, da je začel raziskovati človeški um« (Arweck 2006: 254).

Leta 1929 se je vrnil v ZDA, končal srednjo šolo in se leto kasneje »vpisal na univerzo George Washington, kjer je študiral matematiko in inženirstvo« (Hubbard 1995: 104). V tistem času je izvedel tudi prve eksperimente z umom in prišel do ugotovitve, »da, kljub temu da je človeštvo napredovalo v fiziki, nikoli ni iznašlo uporabne tehnologije uma in življenja ... Ron si je zastavil nalogo, da bo našel osnovni princip obstoja, ki naj bi privedel do poenotenja znanja in naj bi razložil pomen obstoja samega – nekaj, kar so drugi filozofi že poskušali doseči, pa jim ni uspelo« (Hubbard 1999: 455–456).

Istočasno se je posvetil tudi pisanju in je leta 1932 »izdal prvi znanstvenofantastični članek v reviji Sportsman pilot. Kasneje je več zgodb objavil tudi v The University Hatchet in dobil literarno nagrado univerze George Washington za enodejanko« (Arweck 2006: 254). »Februarja 1934 je izdal prvo pustolovsko zgodbo The Green God (Zeleni bog).« (Hubbard 1995: 104) Naslednja leta so bila za Hubbarda zelo produktivna. »V šestih letih je izdal 138 romanov, novel in kratkih zgodb.« (*ibid*: 104) Po nekaterih njegovih delih so bili posneti tudi filmi, pri snemanju katerih je sodeloval Hubbard sam. (glej Hubbard 1995: 104)

»Leta 1941 je bil imenovan za pomorskega časnika in bil po napadu na Pearl Harbour poslan v vojno. Po več premestitvah, med drugim je bil spremljevalec konvoja, je zadnje mesece vojne preživel v vojaški bolnišnici Oak Knoll v Oaklandu v Kaliforniji, kjer – imel je čas za razmišljanje o naravi človeškega uma – je začel z oblikovanjem idej dianetike/scientologije.« (Arweck 2006: 255)

Po koncu vojne, leta 1946, se je znova posvetil pisanju. Tako je leta 1948 izdal kratko knjigo *The Original Thesis*, zdaj imenovano *Dinamike življenja* (*The Dynamics of Life*), v kateri je predstavil prve ugotovitve o zmotah ljudi in svetovalne tehnike. To delo je leta 1950 vodilo v izdajo knjige *Dianetika: Sodobna znanost o duševnem zdravju*, ki je kmalu postala prodajna uspešnica, Hubbard pa je ustanovil Dianetsko raziskovalno fundacijo, kjer je usposabljal auditorje. Število pripadnikov je strmo naraščalo, kar je Hubbarda še dodatno spodbudilo k pisanju. Tako je izdal še dela *Profesionalni tečaj*, *Znanost o preživetju* in *Samoanaliza* ter predstavil E-meter – napravo za merjenje čustvenih reakcij. Vse več je tudi predaval. (glej Arweck 2006: 254–255)

Kasneje je ugotovil, da je človek predvsem duhovno bitje, in na podlagi te filozofije je skupaj s somišljeniki 18. februarja 1954 ustanovil prvo scientološko cerkev v Los Angelesu. Preostanek življenja je posvetil zgolj scientologiji. »Popolna razlaga razvoja in kodifikacije scientologije je bila napisana v številnih knjigah, ki skupno obsegajo več kot 15.000 strani, posnel pa je tudi več kot 3000 predavanj.« (Hubbard 1998: 59) Umrli je 24. januarja 1986.

Vodenje scientološke cerkve je kmalu po Hubbardovi smrti prevzel David Miscavige. Ta je leta 1987 postal predsednik Religijsko-tehnološkega centra, najpomembnejše organizacije scientološke cerkve. V več kot dveh desetletjih predsedovanja se je priljubljenost cerkve v svetu močno povečala, pripisujejo pa mu tudi zasluge za izboljšanje odnosov med scientološko cerkvijo in Davčno upravo ZDA (Internal Revenue Service). (glej Internet 4)

Scientologija je danes razširjena po vsem svetu. Svoje cerkve, misijone in organizacije ima v 160 državah, skupno pa naj bi imeli okoli deset milijonov vernikov. (glej Scientology 2007: 3)

4.2 DOKTRINA SCIENTOLOGIJE

*»Nič v dianetiki in scientologiji zate ni resnično,
če tega ne opaziš.*

In resnično je le, kolikor si ga ti doumel za resničnega.«

(Hubbard 1998: 57)

Scientologija je religija, ki »temelji na delih in predavanjih ameriškega pisca zgodb in filozofa L. Ron Hubbarda« (Pismo scientološke cerkve Hamburg z dne 2. avgusta 1993 v Branahl in Christ 1994: 7). Beseda scientologija izhaja iz latinske »scire«, ki pomeni vedeti v najvišjem smislu, torej resnico, in grške »logos«, ki pomeni učiti. Gre torej za učenje resnice. (glej Bundesverwaltungsamt 1996: 14)

»Čeprav scientologija ponazarja modrost 50.000 let, je nova religija, ki poudarja osnovne zakone življenja in je kot prva razvila delujočo tehniko, ki je lahko uporabljena za dosego bolj veselega in duhovno polnejšega obstoja. Scientologija je torej nekaj, kar človek dela, in ne, v kar zgolj verjame.« (Hubbard 1998: 1) »V nič v scientologiji ni treba verjeti. Njene resnice so samoumevne, njeni principi lahko ponazorjeni in delovanje njenih tehnik lahko opazimo v vsaki scientološki cerkvi.« (*ibid*: 59)

Temeljna resnica scientologije je, »da je človek duhovno bitje, katerega eksistenca presega zgolj eno življenje in je sposoben več, kot se mu pripisuje. Ni sposoben zgolj rešiti svojih težav, doseči svojih ciljev in večne sreče, ampak tudi doseči nove stopnje samozavedanja, za katere ni nikoli sanjal, da so mogoče« (Scientology 1998: 15). Scientologi verjamejo, da je človek v svojem bistvu dober in da je mogoče skozi duhovno zveličanje doseči »civilizacijo brez blaznosti, kriminalcev in vojn, kjer lahko sposobni uspejo, dobri imajo pravice ter je človek svoboden, da se lahko povzpne tudi na višje vrhove« (*ibid*: 16).

Cilj scientologije je duhovna svoboda, ki jo je mogoče doseči preko poti, imenovane »Most do popolne svobode«. Praktični pristop za dosego tega cilja je dianetika. Beseda dianetika izhaja iz grških besed »dia«, ki pomeni skozi, in »nous«, ki pomeni razum. Je »metoda, s katero je mogoče izkoristiti še neuporabljen duhovni potencial in sprostiti svoje resnične zmožnosti« (Bundesverwaltungsamt 1996: 14).

»Z dianetiko je Hubbard odkril prej neznane in nevarne poti uma, ki vsebujejo zapise preteklih izkušenj izgube, bolečine in nezavednega v oblikah duhovnih podob.« (Scientology 1998: 16) Vse izkušnje, ki jih človek pridobi v življenju, so shranjene na tako imenovanem časovnem traku. Bolečih izkušenj, kot so npr. bolečine in nehoteni strahovi, se človek ne zaveda in se shranjujejo v reaktivnem umu. Drugi del uma, analitični um, pa razmišlja, opazuje in shranjuje podatke ter rešuje probleme.

Dianetika je metoda, ki naslavlja reaktivni um z odkrivanjem predhodno neznanih travm in z brisanjem njihovih nevarnih vplivov na posameznika. Ko pridemo do tega, smo dosegli novo stopnjo zavedanja, imenovano »clear«. Posameznikovi temeljni duhovni, osebni in umetniški čuti, osebne sile in individualni karakter, njegova inherentna dobrota in dostojnost so oživeni. Gre za trajno stopnjo duhovne zavesti. (ibid: 16)

»Kdor je dosegel stopnjo jasnosti, je sposoben ravnati s samim seboj in okolico, najti vzroke za vse, kar se je z njim in okoli njega zgodilo.« (Branahl in Chris 1994: 8)

Hubbard je na podlagi opazovanja ljudi, ki so prakticirali dianetiko, ugotovil, da jih je zavedla ideja, da ima človek dušo. »Dejansko je človek duhovno bitje, ki ima dušo in telo. Duša je vir vsega dobrega, dostojnega in kreativnega v svetu.« (Scientology 1998: 17) To dušo, um je Hubbard imenoval po grški črki theta, ki jo je vpeljal že leta 1950 in je z njo poimenoval življenjsko silo. Zdaj je črki dodal še -n in tako dobil thetan, kar predstavlja individualno enoto življenjske sile – duhovno bitje –, kar je človek. »V bolj splošnem pomenu theta opisuje življenjsko silo, ki ponazarja vse žive stvari. Ta življenjska sila je ločena oblika, vendar deluje za fizični univerzum, ki je sestavljen iz materije, energije, prostora in časa ter se imenuje MEST⁶.« (ibid: 18)

»Scientologija trdi, da je človek sestavljen iz treh delov: thetana, ki je duhovne narave, misli, ki je komunikacijsko-kontrolni sistem med thetanom in njegovo okolico, ter telesa.« (Pollern v Branahl in Christ 1994: 8)

⁶ Izhaja iz angleških besed mattery (=materija), energy (=energija), space (=prostor) in time (=čas). (glej Scientology 1998: 18)

4.2.1 NASTANEK ŽIVLJENJA

Tako kot vsaka religija, ima tudi scientologija svojo razlago, kako je nastalo življenje na Zemlji. Iskra, ki je zanetila prvo življenje, je duhovni element theta, ki je naredil prvi korak pri ustvarjanju MEST-a. »Tako kot kombinacija thete in MEST-a ustvarja življenje, je njuna ločitev sinonim za smrt organizmov.« (Scientology 1998: 19) Scientologi verjamejo, da človeško telo umre, kar pa ne velja za thetan, ki je nesmrten.

Ustvarjanje in animacija življenjskih oblik je del procesa, v katerem theta doseže cilj v fizičnem univerzumu, ki ga je osvojil MEST, in je v nekaterih religijah označen kot konflikt med redom in kaosom. Ta cilj je nujen zaradi dejstva, da fizični univerzum, tj. MEST, teži k oviranju thethana in povzroči, da deluje v nasprotju s svojo pravo duhovno naravo. Zaradi tega MEST izgubi svojo duhovno identiteto in deluje v majhnem okviru svojih zmožnosti. Te izgube povzročijo, da je človek nesrečen ter deluje iracionalno in z zlobnimi nameni, čeprav je v resnici dober. Do tega pride zaradi slabih izkušenj thetana, ki jih je doživel v tem ali prejšnjih življenjih. (glej Scientology 1998: 20–21)

4.2.2 ODREŠENJE

Scientolog doseže odrešenje skozi naraščanje duhovne zavednosti. Dokončno odrešenje, ki ga scientologi imenujejo popolna svoboda, je mogoče doseči skozi prakse scientologije, skozi katere narašča posameznikovo duhovno zavedanje in hkrati tudi njegove zmožnosti, da sam najde odgovore in rešitve o življenju, duši in večnosti. Tako posameznik pride do stopnje, ko se samega sebe zaveda kot duhovnega in neodvisnega bitja in ve, da bo preživel s čistim spominom in identiteto. (glej Scientology 1998: 21)

4.2.3 OSEM DINAMIK

»Glavni cilj vseh življenjskih oblik, tudi thetana, je dokončno preživetje. Ta sila po preživetju je tako močna in univerzalna, da jo imenujemo dinamični princip obstoja.« (*ibid*: 22) Ta princip je sestavljen iz osmih dinamik:

1. Prva dinamika je »jaz«. Gre za prizadevanje preživeti kot posameznik in biti posameznik. Jaz združuje telo in razum.

2. Druga dinamika je kreativnost in pomeni ustvarjati za prihodnost. V to dinamiko sodijo vse oblike kreativnosti, tudi skrb za družino in vzgoja otrok.
3. Tretja dinamika je preživetje skupine. Gre za prizadevanje preživeti kot skupina ali skupina posameznikov. Skupina je lahko neka skupnost, socialna skupina, narod, država, rasa, prijatelji, podjetje. Gre za vsako poljubno skupino.
4. Četrta dinamika je vrsta ali pleme. Gre za prizadevanje preživeti kot človeštvo in kot skupina ljudi.
5. V peto dinamiko spadajo življenjske oblike. Skušamo preživeti kot življenjska oblika in s pomočjo drugih življenjskih oblik, kot so živali, ptiči, insekti, ribe in rastline.
6. Šesta dinamika je fizikalni univerzum, ki je sestavljen iz štirih komponent: materije, energije, prostora in časa.
7. Sedma je duhovna dinamika. Gre za preživetje kot duhovno bitje ali poskušanje preživeti življenje samo. Ta dinamika je ločena od fizikalnega univerzuma in predstavlja izvor življenja samega.
8. Osma dinamika je neskončnost. Skušamo postati večni.
(glej Scientology 1998: 22–25)

4.2.4 VIŠJE DOBRO

Na podlagi empiričnega opazovanja pridemo do ugotovitve, da je človek, če ne verjame v višje dobro, manj sposoben, manj etičen ter ima manj vrednot o sebi in družbi. Človek, ki ne veruje, je na podlagi opazovanj bolj stvar kot pa človek. Scientology ne poskuša opisati narave višjega dobrega, ampak se od vsakega posameznika pričakuje, da si bo sam ustvaril njegovo podobo na podlagi izvajanja religijskih praks in osmih dinamik. Zaradi tega je višje dobro resnično osebno in individualno. (glej Scientology 1998: 26)

4.2.5 SCIENTOLOŠKA ETIKA

»Človek v vsakdanjem življenju ne more biti duhovno svoboden ali uspešen, če misli le nase, na prvo dinamiko.« (*ibid*: 26) Zato mora vedno, ko se odloča za kako dejanje, tudi če gre zgolj za vsakdanje opravke, misliti na osem dinamik. Pri tem mora upoštevati načelo »optimalne rešitve«. To pomeni, da mora za vsako dejanje, ki ga stori, narediti čim več dobrega za čim večje število dinamik. Scientologi si prizadevajo živeti pravična, etično polna

življenja in skušajo doseči boljša življenja ne samo zase, ampak tudi za svojo družino, skupnost, narod in celotno družbo. (glej Scientology 1998: 26)

4.3 RELIGIJSKE PRAKSE

Osnovna religijska praksa v scientologiji je »auditing« (iz lat. audire = poslušati), s katerim je možno »odkriti celoten duhovni potencial človeka skozi številne špekulacije. Ta potencial je veliko večji, kot si lahko človek predstavlja« (Hubbard 1998: 159).

Auditing poteka tako, da auditor članu scientologije zastavlja številna vprašanja in skuša na tak način najti in odpraviti razloge za duhovne travme. Pri tem auditor izprašancu ne nudi nikakršnih nasvetov, ampak mora ta sam najti odgovore na življenjska vprašanja in rešitve za svoje težave. To lahko doseže s tem, da mu auditor pomaga raziskati njegove izkušnje in izboljšati sposobnosti za soočenje z njimi. Ključna je torej komunikacija med auditorjem in izprašancem. (glej Scientology 1998: 31–36)

Pri auditingu se uporablja E-meter. Gre za napravo, s katero se meri zelo nizke volte, psiho, človeško dušo in misli. »E-meter meri duhovno stanje ali spremembe stanja posameznika in je v veliko pomoč auditorju pri pomaganju 'preclearu'⁷, da odkrije področja, na katerih ima težave. Skrita narava reaktivnega uma zahteva uporabo naprave, ki bo zmožna zaznati njegove učinke – tj. funkcija, ki jo E-meter opravlja natančno« (Hubbard 1998: 83). Med auditingom preclear v vsaki roki drži po eno elektrodo, ki meri spremembe energije. Auditor te spremembe energije opazi in tako preclearu pomaga odkriti in odpraviti travme, ki so lahko posledica tega ali prejšnjih življenj. Pri tem mora auditor ves čas upoštevati »auditorjev kodeks«. Gre za etična pravila, po katerih se mora auditor ravnati. Samo s kombinacijo dobre komunikacije, preclearja, auditorja, auditorjevega procesa, upoštevanja auditorjevega kodeksa in E-metra je možno odkriti pravo naravo reaktivnega uma. (glej Hubbard 1998: 85)

»Življenje se izboljša postopoma. Izboljša se malo in nato še malo in nato še malo. To se ne zgodi naenkrat.« (Hubbard 1998: 98) Cilj scientologije – popolno svobodo – je mogoče doseči le postopoma. Korake za dosego tega cilja prikazuje tabela Most do popolne svobode⁸, ki je razdeljena na dva dela. Prvi ponazarja usposabljanje, ki ga mora posameznik doseči,

⁷ Preclear je posameznik, ki še ni dosegel stopnje clear. (glej Hubbard 1998: 226)

⁸ Glej prilogo C.

drugi pa stopnjo auditinga. S postopnim usposabljanjem je torej mogoče doseči popolno svobodo.

»Usposabljanje je način učenja duhovnih tehnik scientologije.« (*ibid*: 539) Gre za to, da posameznik postopoma proučuje scientologijo – od njenih osnov do globljih resnic. (*ibid*: 540)

4.4 *AKTIVNOSTI SCIENTOLOGIJE*

»Najslabša stvar, ki jo lahko nekdo stori, je, da ne stori ničesar.«

(Scientology Handbook v Scientology 1998: 77)

Scientologija uči, da morajo scientologi pomagati izboljšati svet za vse – za družino, sosede, prijatelje in skupnost. (glej Scientology 1998: 75) Zaradi tega njeni člani sodelujejo v več dobrodelnih dejavnostih. Najpomembnejša sta: Dobrodelni duhovniški program (Volunteer Ministerial Program) in Program za pomoč odvisnikom od drog – NARCONON.

V okviru Dobrodelnega duhovniškega programa scientologi pomagajo svojim prijateljem, družini, sovaščanom in tudi popolnim tujcem, pri čemer se občasno povezujejo z drugimi ustanovami, kot so bolnišnice in domovi za ostarele. Pri tem uporabljajo posebne tehnike, ki so opisane v knjigi The Scientology Handbook. Glavna tehnika je »pomoč« (assist), ki jo je L. Ron Hubbard razvil za blaženje fizičnih bolečin, šokov in duševnih travm. Deluje na principu, da je treba znova vzpostaviti komunikacijo z obolelim delom telesa in tako omogočiti hitrejšo ozdravitev. V okviru tega programa scientologi sodelujejo tudi pri družbeno koristnih dejavnostih, kot so čiščenje parkov, zbiranje hrane in oblek za revne, ter se povezujejo z dobrodelnimi organizacijami, kot sta Rdeči križ in Rešilna vojska. (glej Scientology 1998: 75–78)

Program NARCONON je osredotočen na zdravljenje odvisnosti s čiščenjem telesa, s čimer scientologi onemogočijo ovire za duhovni napredek. Pri tem uporabljajo še druge tehnike zdravljenja, ki se nanašajo predvsem na iskanje in odpravljanje vzrokov, ki so pripeljali do odvisnosti. Ljudi učijo komuniciranja z drugimi, spopadanja z izzivi življenja ter jim pomagajo povrniti samospoštovanje in poštenost. Program naj bi bil zelo uspešen. Neodvisne

študije⁹, na katere se sklicuje scientološka cerkev, naj bi pokazale, da je bilo štiri leta po končanem programu čistih še 76 odstotkov nekdanjih odvisnežev. V nekaterih državah so se oblasti zaradi tega odločile za sofinanciranje programa. To se je zgodilo na Švedskem, Danskem, v Italiji in Švici. (glej Scientology 1998: 78–80)

Poleg omenjenih programov scientologi skrbijo še za izobraževanje svojih članov, širijo moralne vrednote, ki jih je L. Ron Hubbard opisal v knjigi *Pot do sreče*¹⁰, ter pomagajo nekdanjim kaznjencem, da se znova vključijo v družbo.

4.5 KRITIKE SCIENTOLOGIJE

Scientologija je že kmalu po ustanovitvi dobila številne nasprotnike. Kritiki ji največkrat očitajo, da:

1. ni religija, čeprav se sama zanjo opredeljuje;
2. je njen edini cilj dobiček;
3. svoje privrženke materialno, fizično in psihično izkorišča;
4. ni demokratična¹¹.

4.5.1 JE SCIENTOLOGIJA RELIGIJA?

Scientologija sama sebe opredeljuje kot religijo, saj »naslavlja najbolj osnovna vprašanja o življenju, ki se jim nihče ne more izogniti, ne glede na to, kako fasciniran je glede svojega domnevnega znanja o materialnem svetu ... Scientologija cilje religije izpolnjuje tudi z naslavljanjem duhovne narave človeka in njegove vloge v večnosti« (Scientology 1998: xii). Status religije scientologiji priznavajo tudi številni proučevalci. »Čeprav je scientologija nova ameriška religija, ima skoraj vse značilnosti velikih svetovnih religij. Nudi sakralni, nadnaravni mit o nastanku in naravi človeštva ter tudi razlago položaja ljudi ... Vsebuje religijske prakse in rituale kot tudi moralne vrednote in standarde za etično vodenje, katerih cilj je odrešitev in zveličanje človeštva.« (DeChant in Jorgensen 2003: 221) Peter Clarke scientologijo označuje za novo religijsko gibanje, ki pa »na začetku ni bila nova religija, ampak nov sistem duhovne terapije« (Clarke 2006: 511). Ravno zaradi tega Stephen A. Kent

⁹ Scientologija te študije označuje za neodvisne.

¹⁰ *The Way to Happiness* je knjiga, v kateri je opisanih 21 moralnih naukov, kot so ljubi in pomagaj otrokom, izpolni svoje obveze in bodi dober vzgled.

¹¹ Podrobneje v poglavju o položaju scientologije v Nemčiji.

scientologiji ne priznava statusa religije, pri čemer je kot argument navedel besede L. Ron Hubbarda, ki je na začetku petdesetih let 20. stoletja »dianetiko označil kot duhovno terapijo in scientologijo kot znanost« (Internet 9). Prepričan je, da je Hubbard scientologijo kasneje označil za religijo, ker je v njej videl priložnost za dobiček in način, kako se izogniti plačilu davkov. Prav tako se je na tak način izognil ukrepom, ki bi jih lahko bil deležen zaradi opravljanja medicinske dejavnosti brez licence. (glej Internet 9)

Kljub deljenim mnenjem so številne države scientologiji priznale status religije. V Sloveniji je scientološka cerkev 25. maja 1995 prijavila svoje delovanje v skladu s 6. členom Zakona o verskih skupnostih. Portugalske oblasti so scientologijo za religijo priznale septembra 2007, naslednji mesec je to storila tudi Španija. Scientologija je bila na Hrvaškem registrirana decembra 2003, na Madžarskem leta 1991 in na Švedskem marca 2000. Status religije ji priznavajo tudi nekatere neevropske države, med njimi Indija, Brazilija, Avstralija, Filipini in Ekvador. (glej Scientology 2007)

4.5.2 ŽELJA PO DOBIČKU

Kritiki scientologiji očitajo, da se »za farso religijske ustanove skrivajo apetiti po dobičku« (Bundesverwaltungsamt 1996: 8). Svoje člane naj bi organizacija izkoriščala za ustvarjanje bogastva, pri čemer kritiki kot dokaz navajajo besede Hubbarda – »Ustvarjaj dobiček, ustvarjaj več dobička, dosezi, da bodo drugi ustvarjali dobiček.« – ter razkošne cerkve, misijone in zvezdniške centre. (*ibid*: 8) Prvi korak – test osebnosti – je brezplačen, nato pa morajo privrženci za vse auditorialne vaje in nadaljnje storitve plačevati. Cene¹² naj bi se s stopnjo privrženosti le še zviševale in pripadnike silile k zadolževanju ter jih tako materialno kot psihično delale odvisne od cerkve. (glej Langel 1994: 37–42)

Po podatkih notranje varnostno-obveščevalne službe morajo scientologi za posamezno storitev odšteti najmanj 500 ameriških dolarjev. 12,5 ure auditinga stane 4240 dolarjev, za auditing za stopnjo VIII pa morajo scientologi odšteti 12.000 dolarjev. (Bayerisches Staatsministerium des Innern 2004: 50) Do stopnje OT VIII, s katero posameznik doseže cilj

¹² Vsi podatki o zneskih temeljijo zgolj na podatkih kritikov. Scientološki cerkvi sem poslala prošnjo, naj mi posredujejo podatke, vendar na moja vprašanja niso odgovorili. Spletna stran (www.scientology-asho.org), ki je navedena na letakih o cenah, ne obstaja več. Prav tako podatkov o cenah nimajo objavljenih na drugih spletnih straneh.

scientologije – popolno svobodo –, mora po ocenah kritikov plačati med 365.000 in 380.000 dolarji¹³, pri čemer je obračunano povprečno število ur, ki jih posameznik rabi, da doseže popolno svobodo. To pa pomeni, da so lahko cene še mnogo višje. (Internet 10)

4.5.3 IZKORIŠČANJE PRIVRŽENCEV

Ena od kritik scientološke cerkve je, da na podlagi osebnih podatkov člane izkorišča in jih dela odvisne. Privrženci scientologije morajo pred vstopom v cerkev izpolniti osebnostni test, ki je sestavljen iz 200 vprašanj. »Osebnostni test skupaj z njihovimi podatki shranijo. Organizacija tako dobi jasno sliko o njihovih problemih ... Diagnoza je vedno enaka. Vsem, ki so rešili brezplačen osebnostni test, potrdijo manjše ali večje pomanjkljivosti osebnosti. Prav tako je rešitev vedno enaka: scientološki komunikacijski tečaj.« (Langel 1994: 38) »Osebnostni test je potegavščina in ljudje, ki ga ocenjujejo, ponavadi nimajo primerne znanja.« (Internet 13) Po opravljenem testu scientologi priporočajo auditorialne vaje, ki so namenjene vsakemu posamezniku in s katerimi pridobijo še več osebnih podatkov o članih. Medtem ko so pri osebnostnem testu lahko zavrnili odgovarjanje na vprašanja, morajo zdaj na vsa iskreno odgovoriti, saj lahko le tako rešijo svoje težave in dosežejo »duhovno zdravje«. »Auditing ima nalogo vdreti v osebnostno sfero klientov. Če ti zamudijo srečanje ali niso sigurni, če bi prišli v center, jih bodo člani scientologije skušali prepričati s številnimi telefonskimi pogovori, pismi in obiski. Prav tako jih bodo nagovarjali na cesti, kjer se bodo navidezno naključno srečali.« (Langel 1994: 39–40) Prav tako je auditing nevaren, saj

oslabi um. Um gre iz racionalnega stanja v neracionalno in zmotni elementi podzavesti pridejo na površje in se smatrajo za pravilne. Oseba postane občutljivejša, saj se kritične miselne dejavnosti razdelijo na več delov podzavesti. Rezultat je trajna lažja hipnoza, zaradi katere je ljudi lažje nadzirati. Oseba bo z veliko večjo verjetnostjo verjela in naredila vse, kar ji bo naročeno. To uporabljajo za prepričevanje, da jim namenijo več denarja in se posvetijo sekti. Rezultat uveljavljanja poenostavljenih in nedoločenih pravil je izguba zmožnosti racionalnega in logičnega mišljenja. Oseba izgubi sposobnost lastnega razmišljanja in zmožnost spreminjanja napačnih idej. To omogoča lažjo kontrolo. (Internet 8)

¹³ Podatki so za leto 2006. Za podrobnosti glej prilogo D.

Langel navaja, da so tečaji sprva brezplačni, nato pa se cene povzpnejo na nekaj sto in celo nekaj tisoč evrov. Vernikom, ki ne morejo plačevati tečajev, svetujejo najem kratkoročnih kreditov ter jih delajo finančno odvisne. Prav tako člani skorajda popolnoma prekinejo stike s prijatelji in družino. Obiščejo jih le še takrat, ko potrebujejo denar. (glej Langel 1994: 40–41) Na koncu imajo verniki dve možnost: lahko postanejo »finančne in psihične razvaline ali zvesti pristaši scientologije« (*ibid*: 42).

5 POLOŽAJ SCIENTOLOGIJE V NEMČIJI

Prva scientološka cerkev na nemških tleh je bila ustanovljena leta 1970 v Münchnu (Verfassungsschutzbericht 2007: 281). Danes imajo v državi devet cerkva¹⁴, od tega en »zvezdniški center« (Internet 6) in deset misijonov¹⁵ (Internet 7). Po podatkih notranje varnostno-obveščevalne službe je v Nemčiji med 5000 in 6000 scientologov, medtem ko scientološka cerkev zatrjuje, da imajo 12.000 aktivnih članov. (Verfassungsschutzbericht 2007: 281)

5.1 OPAZOVANJE SCIENTOLOGIJE S STRANI VARNOSTNO-OBVEŠČEVALNE SLUŽBE

Na zasedanju notranjih ministrov nemških zveznih dežel 5. in 6. junija 1997 v Bonnu so se ti odločili, da scientologija predstavlja nevarnost za družbo in jo je treba zato nadzorovati. Kot glavni razlog za to so navedli, da scientološka cerkev predstavlja grožnjo demokraciji, kar so utemeljili z naslednjimi argumenti:

1. Scientologija skuša doseči oblikovanje nove družbe, kjer bodo tudi nescientologom z novimi, za scientologe boljšimi tehnikami, vladali »scientološki voditelji za prihodnost«.
2. Scientologija želi vzpostaviti svoj pravni sistem, ki bo vseboval scientološke norme, bo za vse obvezujoč ter ne bo vseboval garancije za ukinitev tega sistema. Prav tako ne bo imela posluha za pravičnost ter bo brez zakonitih in neodvisnih sodnikov ter uprave.
3. Scientologija se raje kot neodvisnih sodišč poslužuje tistih, ki uporabljajo standardizirane scientološke tehnike.
4. Scientologija ne spoštuje človekovih pravic in načela enakosti, saj imajo pravice le tisti scientologi, ki so že dosegli stopnjo »clear«.
5. Scientologija ne spoštuje 5. člena ustave, ki določa svobodo govora. Kritike skuša utišati na vse, tudi nezakonite, načine.
6. Scientologija je organizirana na totalitaren način.

(Bayerisches Staatsministerium des Innern 2004: 47–48)

¹⁴ Scientologija ima cerkve v Berlinu, Düsseldorfu, Frankfurtu, Hannoveru, Münchnu, Stuttgartu in dve v Hamburgu. Zvezdniški center je v Düsseldorfu. (glej Internet 6)

¹⁵ Scientologija ima misijone v Bremnu, Baidntu, Göppingenu, Heilbronn, Karlsruheju, Nürnbergu, München - Pasingu, Ulmu, Welzheimu in Wiesbadnu. (glej Internet 7)

Da ima scientologija tudi politične težnje, dokazujejo z: » ... med postavljanjem scientoloških cerkev je L. Ron Hubbard uporabil vsa znanja, tudi na področju organizacije in upravljanja. Iz tega je razvil razvojno tehnologijo, ki, kolikor je to mogoče, razvije razumne, stabilne in dalj časa trajajoče organizacije, ki bi lahko pripeljale tudi do ustanovitve vlade« (*ibid*: 95).

Scientološka cerkev (Busch 2008) na obtožbe odgovarja, da gre za napad evangeličanske cerkve, ki jo smatra za konkurenco. »V prvi vrsti gre za napad evangeličanske cerkve na našo cerkev v Nemčiji. Domnevam, da nas imajo za konkurenco in zato posredujejo napačne podatke, mogoče nas napačno razumejo za nasprotnike, kar pa mi vsekakor nismo. Mi nismo tekmeci evangeličanske ali krščanske cerkve, ampak iz tega izhaja napad na nas v Nemčiji.« (Busch 2008) Da so v scientologiji vsi enako obravnavani, scientologi dokazujejo z njihovo veroizpovedjo. Verjamejo, »da so bili vsi ljudje, ne glede na raso, barvo ali prepričanje, ustvarjeni z enakimi pravicami« (Hubbard 1998: 619).

Scientologi so prepričani, da je »demokracija najboljša oblika vladavine« (Die Scientology Kirche 2003: 5), da mora biti oblast v službi ljudi in da naj bi ti pri ureditvi države aktivno sodelovali. Totalitarizma in vojn ne tolerirajo ter so prepričani, da je treba probleme reševati z diplomacijo in dialogom. (glej Die Scientology Kirche 2008: 4–5)

Scientološka cerkev ob tem opozarja, da je ravnanje države diskriminatorno. »Jezi nas, da nas obveščevalne službe nadzorujejo že več kot 10 let, vendar do zdaj niso ničesar našli.« (Busch 2008) Zaradi ravnanja oblasti, ki scientologijo označuje za nevarno, imajo namreč številni verniki težave v vsakdanjem življenju. »Verniki so nekoliko izključeni iz družbe. So stigmatizirani in zaradi tega prikrajšani. Npr. scientologom zapirajo bančne račune, otroke mečejo iz vrtcev, v šolah so prikrajšani, ljudje izgubljajo delovna mesta.« (Busch 2008)

Razmere se za scientologe v kratkem zagotovo še ne bodo spremenile, saj je višje administrativno sodišče v Münstru 12. februarja 2008 odločilo, da je nadzorovanje scientologov v skladu z ustavo, in tako notranji varnostno-obveščevalni službi omogočilo, da nadaljuje z opazovanjem. Odločili so, da scientologija predstavlja grožnjo demokraciji:

... zapisi scientologije, prav tako dejavnosti tožnikov oz. njenih članov, kažejo na to, da scientologija stremi k ureditvi družbe, kjer bi bile pravice do človeškega dostojanstva in enakosti razveljavljene ali omejene. Zlasti obstaja sum, da bi imeli v

scientološki družbi državljanske pravice le scientologi. Aktualna spoznanja o dejavnosti scientologije, uresničevanje programa scientologije v Nemčiji in s tem namenom porast osebja, prav tako scientoloških principov v državi, gospodarstvu in družbi, je vse bolj in bolj razširjeno ... (Internet 11)

Sodišče se ni opredelilo, ali je scientologija religija, saj to za ta konkreten primer ni relevantno. Pred tem je 11. novembra 2004 upravno sodišče v Kölnu razsodilo, da je nadzorovanje scientologije v skladu z ustavo (Internet 12), a se je scientološka cerkev na razsodbo pritožila.

Konec leta 2007 so si nekateri politiki, eden najglasnejših je hamburški senator Udo Nagel, začeli prizadevati za prepoved scientologije v Nemčiji. Notranji ministri so se na konferenci decembra 2007 strinjali, da je scientologija nevarna, vendar so bili prepričani, da bi bila prepoved preveč strog ukrep. (Internet 14) Tudi privatni docent Sonnenschmidt je prepričan, da v kratkem do prepovedi še ne bo prišlo. »Gre za proces, ki bi trajal več let, če bi do njega sploh prišlo. Tega ni mogoče napovedati.« (Sonnenschmidt 2008) Sonnenschmidt ne verjame, da bi do tega lahko prišlo v bližnji prihodnosti, saj vedno obstaja možnost, da vpletene strani odprta vprašanja rešijo z dialogom, ki pa mora biti kritičen.

5.2 SODNI PROCESI

Na neodobravanje nemške javnosti so scientologi naleteli že kmalu po ustanovitvi in so se doslej že več desetkrat znašli na sodišču. Prvi sodni proces je bil leta 1976, do konca leta 2002 pa se jih je zvrstilo 85, od tega sta bila dva procesa pred Evropsko komisijo. Večina sodnih procesov se je odvijala sredi devetdesetih let 20. stoletja. Največ jih je bilo leta 1996. Takrat je scientološka cerkev izgubila sedem od dvanajstih primerov. Leta 1998 se je scientologija na sodišču znašla osemkrat, pri čemer je dobila tri primere, leta 1997 pa je zmagala na treh od sedmih procesov. Leta 1993 in 1994 se je vsako leto odvilo šest procesov, pri čemer so po dvakrat razsodili v korist scientologije. Skupno je scientološka cerkev izgubila 50 procesov, kar je 59 odstotkov vseh primerov. (Taylor 2003–2004: 156)

Tabela 5.2.1 Sodni procesi med letoma 1976 in 2002

	Evropska komisija	Zvezno ustavno sodišče	Deželna ustavna sodišča	Višja pritožbena raven	Srednja pritožbena raven	Nižja sodišča	Domača sodišča za politične stranke	Skupaj
Zmage	0	3	1	7	11	12	1	35 (41 %)
Porazi	2	4	0	7	22	15	0	50 (59 %)
Skupno	2	7	1	14	33	27	1	85

Vir: Taylor 2003–2004: 157

V večini vseh primerov se je scientološka cerkev znašla v vlogi tožilca. Če upoštevamo tudi procese, v katerih so kot tožnik nastopala podjetja ali zasebniki, ki naj bi bili povezani s scientološko cerkev, je bilo takih procesov 63 od 85. (glej tabelo 5.2.2)

Tabela 5.2.2: Vloga scientologije v sodnih procesih med letoma 1978 in 2002

	Zmage	Porazi	Skupaj
Scientološka organizacija kot tožnik	17	25	42
Scientološka organizacija kot obramba	3	4	7
Zasebnik ali podjetje (domnevno) povezan s scientologijo kot tožnik	8	13	21
Zasebnik ali podjetje (domnevno) povezan s scientologijo kot obramba	6	6	12
Nejasno/ni določeno	1	2	3
Skupno	35	50	85

Vir: Taylor 2003–2004: 158

Scientologija je bila na sodiščih najuspešnejša, ko so odločali, ali gre za neprofitno organizacijo. Takrat je dobila več kot dve tretjini procesov. Ko gre za vprašanje zasebnosti, je od 13 procesov sodišče osemkrat razsodilo v prid scientologije. Scientologi pa so zmagali še v procesu, na katerem so razpravljali o prepovedi poslovanja scientologije. Po drugi strani so izgubili kar dve tretjini procesov, povezanih z njihovimi uličnimi aktivnostmi. (glej tabelo 5.2.3)

Tabela 5.2.3: Sodni procesi med letoma 1978 in 2002 po področjih

	Zmage	Porazi	Skupaj
JAVNO PRAVO	18	24	42
Nagnjenost scientološke »duhovščine« k novačenju	1	1	2
Status neprofitne neregistrirane organizacije	6	3	9
Dopustnost uličnih dejavnosti misijonarjev	6	13	19
Vladna opozorila proti scientologiji ali njen bojkot	2	4	6
Vladni nadzor/posredovanje informacij	2	0	2
Članstvo scientologov v političnih organizacijah	1	1	2
Zahteve po preganjanju	0	2	2
POSLOVNO IN DAVKOVNO PRAVO	2	8	10
Obdavčljivost scientologije	1	4	5
Dolžnost obvestiti o poslih, poslovnih davkih	0	4	4
Prepoved poslov scientologov	1	0	1
CIVILNO PRAVO	11	12	23
Prekinitev članstva s strani nekdanjih scientologov	0	1	1
Zahtevanje povračila denarja za seminarje, tečaje itd.	2	4	6
Zasebnost/obrekovanje	8	5	13
Mešano	1	2	3
DRUŽINSKO, DELOVNO IN SOCIALNO PRAVO	4	6	10
Odpustitev zaposlenih scientologov	1	3	4
Ali scientologija zaposluje svoje osebje ali so prostovoljci?	1	2	3
Druga področja delovnega in socialnega prava	1	1	2
Družinsko pravo	1	0	1

Vir: Taylor 2003–2004: 159

Poleg vprašanja o upravičenosti nadzorovanja scientologije je bilo eno najspornejših vprašanj, ali je scientologija religija. Po podatkih scientologije je sodišče v več kot 50 primerih odločilo, da je scientologija religija. (glej Busch 2008) Eden od teh procesov se je končal 28. januarja 1991, ko je deželno sodišče v Berlinu razsodilo, da je : » ... v zvezni republiki Nemčiji scientološka cerkev priznana kot religijska skupnost v skladu s 4. in 140. členom ustave« (Scientology Kirche Deutschland 2003: 22).

Kljub temu ji država ne priznava statusa religije, saj so trditve, da je scientologija religija ali svetonazorska skupnost zgolj pretveze. »... v središču scientološkega mišljenja je cilj po dobičku in ne religijsko mišljenje ... Cerkvene attribute izkoriščajo za povečanje prodaje.« (Bundesverwaltungsamt 1996: 8) Scientologija na kritike odgovarja, da se scientološka

cerkev po svetu financira zgolj s prispevki vernikov. Tako morajo ti za storitve, ki jih koristijo (npr. auditing), plačevati.

To lahko pomeni, da posameznik v enem mesecu izkoristi dve, tri ali morda štiri cerkvene storitve in se nato pol leta, eno ali dve leti ne posluži nobene storitve. Takrat mu seveda ni treba plačevati nobenih prispevkov, ampak lahko kljub temu sodeluje v cerkvenem življenju. To pomeni, da lahko ob nedeljah pride na nedeljske obrede ali posluša predavanja, ki so prav tako brezplačna. To pomeni, da še naprej sodeluje v družbenem in cerkvenem življenju. (Busch 2008)

5.3 KONFLIKTI

Scientološka cerkev zatrjuje, da do konfliktov med njenimi privrženci in nasprotniki v Nemčiji ne prihaja. (Busch 2008) Tudi po besedah docenta Sonnenschmidta do hujših konfliktov ali nasilja do zdaj ni prišlo, medtem ko je večkrat prišlo do protestov proti scientologiji. (glej Sonnenschmidt 2008) Eden najbolj množičnih shodov je bil januarja 2008, ko je scientološka cerkev v Berlinu odprla nov center.

Prebivalci so rekli, da so proti propagandi scientologov na ulicah, v katero so vključeni tudi otroci, ki hodijo v vrtec ... Ni prišlo do nasilja, ampak do povsem običajnih demonstracij. Obstaja tudi mednarodna skupina Anonimneži, katere pripadniki so z dovoljenjem policije z maskami korakali po ulicah, vzklikali proti scientologiji in tako pritegnili pozornost Berlinčanov. To torej niso konflikti, ampak politična in religijska nasprotja. (Busch 2008)

5.4 *MEDIJSKA ANALIZA*

Mediji igrajo pomembno vlogo pri ustvarjanju javne podobe o dogodkih, organizacijah in ljudeh, o katerih poročajo. »Občinstvu ponujajo le nekatere kulturne vzorce, jim dodajajo nove pomene in jih delajo zdravorazumske, obče veljavne in edino pravilne.« (Erjavec 2000: 7)

Kako mediji o scientološki cerkvi poročajo v Nemčiji, sem ugotavljala pri analizi dveh dnevnih časopisov *Süddeutsche Zeitung* in *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. V analizo sem vključila vse članke, ki so poročali o scientologiji in so bili objavljeni med 1. decembrom 2007 in 31. majem 2008¹⁶. Vključila sem vse vrste člankov – vesti, poročila, reportaže in pisma bralcev.

Süddeutsche Zeitung je vodilni časopis v Nemčiji in je liberalno usmerjen. Vsakodnevno izhajata dve tiskani izdaji – ena je namenjena zgolj Bavarski, druga pa preostalemu delu države. Analizirala sem izdajo, ki je namenjena celotni Nemčiji. Skupno sem proučila 16 člankov, od katerih jih je bilo sedem objavljenih decembra 2007.

Frankfurter Allgemeine Zeitung je prav tako eden vodilnih časopisov v Nemčiji. Poleg tedenskih izhaja še nedeljska izdaja, ki sem jo prav tako vključila v analizo. Skupno sem analizirala 21 člankov, od katerih jih je bilo deset objavljenih decembra 2007.

5.4.1 *KOGA NAVAJAJO MEDIJI?*

Pri analizi sem sprva ugotavljala, na katere vire se sklicujejo novinarji ter čigave izjave navajajo. To je pomembno, ker »naslovniki kakovostnih medijev pričakujejo od novinarja, da bo – še zlasti o prispevkih, ki poročajo o konfliktih – objavil vsebino, ki bo ustrezala dejanskemu stanju, in pri tem predstavil vse udeležene strani« (Erjavec 2000: 12).

¹⁶ Za to obdobje sem se odločila, ker so se takrat notranji ministri odločali o prepovedi scientološke cerkve v Nemčiji, končal pa se je tudi štiri leta trajajoč sodni proces o utemeljenosti nadzorovanja scientologov s strani notranjih varnostno-obveščevalnih služb.

5.4.1.1 SÜDDEUTSCHE ZEITUNG

V večini analiziranih člankov predstavniki scientologije in njeni nasprotniki niso bili enakopravno zastopani. Novinarji večinoma navajajo izjave politikov, ki imajo o scientologiji praviloma negativno mnenje, njenih izstopnikov in kritikov. Predstavnike scientološke cerkve so za mnenje vprašali zgolj dvakrat. Prvič v prispevku Scientologiji ni uspelo pred sodiščem, v katerem poročajo o odločitvi višjega upravnega sodišča v Münstru, ki je 12. februarja 2008 odločilo, da je nadzorovanje scientologov v skladu z ustavo in tako dovolilo obveščevalcem Urada za zaščito ustavnega reda, da jih še naprej nadzorujejo. V tem prispevku je novinar navedel izjave predstavnika sodišča in pravnih zastopnikov obeh strani. Gre za edino novinarsko poročanje, kjer so vpletene strani enakopravno zastopane. (glej Graalman 2008) Novinar je navedel izjavo predstavnika scientologije tudi v prispevku Urad za zaščito ustavnega reda govori o strategiji širjenja. Prispevek govori o tem, kako scientologi nove člane novačijo predvsem iz vrst mladih. Novinar je v tem prispevku za mnenje vprašal predstavnika evangeličanske cerkve, predstavnicu mladinske organizacije, predstavnika Urada za zaščito ustavnega reda in predstavnicu scientološke cerkve. Prvi trije so opozarjali na nevarnost scientološke cerkve in nastopajo v vlogi kritika, zaradi česar ne moremo govoriti o enakopravni zastopanosti vpletenih strani. (glej Rost 2008)

5.4.1.2 FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG

V 21 člankih, objavljenih v Frankfurter Allgemeine Zeitung, so novinarji v veliki večini navajali zgolj informacije nasprotnikov cerkve. Najpogostejše so citirani politiki, ki se zavzemajo za prepoved scientološke cerkve v Nemčiji, in odločitve sodišč, da je nadzorovanje scientološke cerkve ustavno, medtem ko v nobenem prispevku nisem zasledila izjave ali pojasnila predstavnika scientološke cerkve na obtožbe, ki jih navajajo v člankih. Zgolj v članku Prestrašena družba zaradi izstrelkov iz Gaze navajajo Dannyja Vidilavskega, predsednika Association for Prosperity and Security in der Middle East (APSME), za katero naj bi stala scientološka cerkev. Gre za reportažo o razmerah v izraelskem mestu Sderot, ki je vsakodnevno tarča palestinskih skrajnežev in zaradi česar ljudje živijo v strahu. Različne organizacije jim skušajo pomagati. Ena od njih je tudi APSME, ki ji očitajo, da je del scientološke cerkve, saj se sklicuje na moralni kodeks, ki ga je napisal L. Ron Hubbard, vendar pa po besedah predstavnikov cerkve ni religijske narave, temveč gre zgolj za 21 pravil, z upoštevanjem katerih lahko ljudje najdejo pot do sreče. (glej Gunkel 2008) Kljub temu da je

v tem članku zajeto tudi stališče APSME, je pristranski, saj navaja še dva vira – predstavnika centra za žrtve sekt in nekdanjega pripadnika scientološke cerkve, pri čemer oba zagovarjata stališče, da je scientologija nevarna. Tudi v tem primeru gre torej za neenakopravno zastopanost udeležениh strani.

5.4.2 O ČEM POROČAJO MEDIJI?

Kot sem omenila že v poglavju o NRG, mediji zaradi potrebe po ustvarjanju novic poročajo senzacionalistično, poudarjajo negativne vidike in pogosto zavzemajo stališča nasprotnikov NRG.

V analizi sem ugotavljala, o čem poročajo mediji. Ali poročajo zgolj, ko gre za konflikte? Skušajo pojasniti doktrino scientologije? Osredotočila sem se na to, o katerih dogodkih konkretno poročajo in kakšen jezik pri tem uporabljajo, predvsem, ali uporabljajo tudi besede z negativno konotacijo.

5.4.2.1 SÜDDEUTSCHE ZEITUNG

Süddeutsche Zeitung je o scientološki cerkvi večinoma poročal negativno. Označujejo jo za nevarno sekto in »psiho organizacijo« ter ji očitajo, da svojim pripadnikom pere možgane.

V dveh primerih skušajo novinarji razložiti scientologijo, in sicer v prispevkih Pralnik možganov iz Hollywooda in Urad za zaščito ustavnega reda govori o strategiji širjenja. V prispevku Pralnik možganov iz Hollywooda novinar opisuje nov scientološki center v Berlinu ter nekatere nauke in tehnike, ki jih uporablja scientologija. (glej Kreye 2008) Kljub temu da prispevek ni označen kot komentar, avtor poda kritiko scientološke cerkve, ki pa ne temelji na besedah kritikov ali proučevalcev, temveč zgolj na njegovem lastnem mnenju. Pri tem uporablja izrazito negativne izraze. Scientologijo označuje za sekto, ki se poslužuje »mobbinga« in pranja možganov. Prispevek Urad za zaščito ustavnega reda govori o strategiji širjenja poroča o novačenju novih članov. Tarča scientologov naj bi bili predvsem mladi. (glej Rost 2008) V tem prispevku se avtor večinoma sklicuje na nasprotnike cerkve, ki scientologijo označujejo za »psiho organizacijo« in sekto, ki jo je treba nadzorovati.

Süddeutsche Zeitung je o scientologiji večinoma poročal, ko so se končali sodni procesi in ko so oblasti razmišljale o prepovedi cerkve, vlada pa ga je uporabila tudi kot propagando proti scientologiji. Tako je bil 15. februarja 2008 objavljen prispevek Ministrstvo opozarja pred scientologijo, v katerem notranje ministrstvo državljanke poziva, naj ne verjamejo brošuram, ki so jih prejeli v svojih nabiralnikih in v katerih je zapisano, da je scientologija po svetu priznana kot religija. Novinarji so navedli: »Znano je, da scientologija v Nemčiji ni priznana kot religijska ali svetovnonazorska skupnost. Še več, organizacija je smatrana za gospodarski koncern, katerega cilj je maksimiranje dobička, ki za velike vsote denarja prodaja svoje psiho in socialne tehnike, ki spominjajo na pralnik možganov.« (Ddp 2008b: 35)

5.4.2.2 *FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG*

Večina člankov poudarja negativno plat scientologije in se osredotoča na obveščanje javnosti o odločitvah sodišč glede nadzorovanja cerkve in domnevno spornih dejavnosti. Pogosto so citirane kritike scientologije. Tako je v članku Prestrašena družba zaradi izstrelkov iz Gaze navedeno, da želi scientologija ljudi nadzirati, pri čemer se sklicujejo na besede nekdanjega pripadnika cerkve. (glej Gunkel 2008)

Pogosto je navedeno, da scientologija ni religija in da je za družbo nevarna zaradi nedemokratske ureditve, zaradi česar jo je treba nadzirati, s čimer pritrujejo odločitvi oblasti. Le v članku Protiustavni svetovni nazor? je omenjeno, da varnostno-obveščevalne službe cerkev nadzirajo že več kot desetletje, vendar pa do zdaj še niso našli ničesar protiustavnega. Avtor v tem članku tudi ugotavlja, da ni podlage za prepoved cerkve v državi, o čemer so takrat odločali senatorji, saj bi morala biti scientologija za to precej bolj agresivna in bojovita. (glej Müller 2007)

Sporno je predvsem dejstvo, da avtorji bralcem ne pojasnijo, kaj je sploh bistvo scientologije in na kaj se kritike nanašajo, npr. kaj zagovarja scientologija, kar je v nasprotju z demokracijo. Izjema je članek Protiustavni svetovni nazor?, v katerem skuša avtor razložiti položaj scientologije v Nemčiji. (glej Müller 2007)

5.5 SKLEP

Na podlagi analiziranih člankov lahko povzamemo, da časopisa *Süddeutsche Zeitung* in *Frankfurter Allgemeine Zeitung* poročata pristransko. Večinoma povzemata mnenja oblasti in nasprotnikov cerkve, medtem ko so člani scientologije navedeni le izjemoma. Prav tako uporabljata izraze z negativno konotacijo. Scientološko cerkev označujeta za nevarno sekto in ji očitata, da svojim pripadnikom pere možgane.

Ker poročanje medijev močno vpliva na mnenje javnosti, lahko sklepamo, da ima javnost negativno mnenje o scientologiji. To sem ugotovila tudi med neformalnimi pogovori z nemškimi študenti, ki so bili vsi odločno proti scientologiji in so se strinjali, da bi bilo treba scientološko cerkev v Nemčiji prepovedati, čeprav večina ni imela neposrednega stika z njenimi predstavniki.

6 ZAKLJUČEK

6.1 TEŽAVE PRI PROUČEVANJU SCIENTOLOGIJE V NEMČIJI

Pri pisanju diplomske naloge sem naletela na številne težave. V prvi vrsti je bilo težko najti strokovno literaturo o scientologiji, predvsem o scientologiji v Nemčiji. Obstajajo številne spletne strani, ki nasprotujejo scientologiji, npr. www.exscientologykids.com/, www.xenu.net/, www.stopscientology.com/, www.scientomogy.com/ in www.ingo-heinemann.de/. Po drugi strani je tudi scientologija izdala številna dela L. Rona Hubbarda, vendar se je le malo proučevalcev religije resneje lotilo tega vprašanja. Večinoma so skušali najti le odgovor na vprašanje, ali je scientologija religija.

Scientologija je v Nemčiji prisotna že skoraj 40 let in se je do sedaj že velikokrat znašla na sodišču in v konfliktu s prebivalci, vendar kljub temu ni sistematičnih podatkov o konfliktih in, kar je zame najbolj zanimivo, ni točnih podatkov o sodnih procesih. Scientološka cerkev je izdala zbirko sodnih procesov med letoma 1978 in 2002, vendar obstaja bojazen, da niso vključili vseh sodnih procesov, vendar zgolj tiste, v katerih so razsodili v njihovo korist. Prav tako so razsodbe nekaterih sodnih procesov objavili kritiki scientologije, ki že vnaprej opozarjajo, da niso zajeli vseh procesov. Sodišča in notranja varnostno-obveščevalna služba imata na spletni strani objavljene le podatke od leta 2000 naprej. Poleg tega tudi ne objavljata vseh razsodb, ampak večinoma le tiste, ki so neposredno povezane z državnimi institucijami. Prav tako ni sistematičnih podatkov o širjenju scientološke cerkve v Nemčiji. Našla sem le podatek, kdaj se je pojavila prva scientološka cerkev, kako hitro se je širila, ali je število vernikov naraščalo ali upadalo, pa ne.

Očitno je, da se z razvojem scientološke cerkve sistematično nihče ne ukvarja, kar je glede na položaj cerkve precej presenetljivo. Letos so izšla nekatera novejša dela o scientološki cerkvi, vendar jih v času, ko sem bila v Nemčiji, še ni bilo mogoče dobiti in tako podatke preveriti tudi v teh delih.

Prav tako je težko navezati stike z izstopniki. Številni med njimi se ne želijo izpostavljati v javnosti in zato ni mogoče dobiti podatkov o njih. Sem pa na svetovnem spletu našla podatke umetnika, ki je izstopil iz scientologije in se je v javnosti večkrat pojavil. Izdal je tudi nekaj

knjig o svojih izkušnjah s scientološko cerkvijo, vendar na moje prošnje za izvedbo intervjuja ni odgovarjal.

6.2 SKLEPNE MISLI

Diplomsko delo ni potrdilo postavljenih hipotez. Čeprav je scientologija največkrat tarča kritik zaradi njenih religijskih praks, za katere morajo njeni verniki plačevati, se je izkazalo, da se je država za nadziranje scientološke cerkve odločila, ker naj bi ta predstavljala grožnjo demokraciji. Poveljevala naj bi svoje člane, bila totalitarno urejena ter skušala utišati vse kritike in svet urediti po svojih prepričanjih. Kljub temu so njeni kritiki prepričani, da scientologija ni religija in da se zanjo smatra zgolj zato, da bi prikrila svoj pravi cilj – željo po dobičku in ustvarjanju bogastva. Po mojem mnenju scientologije na podlagi teh kritik v Nemčiji niso mogli prepovedati tudi zaradi njihove pravne ureditve, po kateri morajo državljani, ki se opredelijo za protestante ali kristjane, tem cerkvam plačevati davek v višini osem ali devet odstotkov¹⁷ prihodka. (Internet 15) Scientologi lahko nedeljske obrede in cerkev obiskujejo brezplačno, plačevati pa morajo za storitve, ki jih koristijo.

Čeprav scientološke cerkve v Nemčiji v kratkem verjetno ne bodo prepovedali, je kljub temu zanimivo, koliko prahu lahko ena religijska skupnost sproži v družbi. Pri tem je treba izpostaviti, da scientološka cerkev v Nemčiji predstavlja zelo majhno skupnost. Od skupno skoraj 82 milijonov prebivalcev je scientologov od 5000 do 12.000, kar predstavlja približno od 0,07 do 0,14 odstotka celotnega prebivalstva. Tako je nemogoče, da bi scientologi lahko prevzeli oblast in zavladali po svojih načelih ali kakorkoli vplivali na družbo. Prav tako ne predstavljajo neposredne nevarnosti za družbo.

Za nastali položaj cerkve najverjetneje ni krivo prepričanje scientologov, saj ti ves čas poudarjajo, da je njihova vera narobe razumljena, ter verjamejo, da so vsi ljudje enaki in jim priznavajo pravico do svobodnega govora in mišljenja. Bolj kot to, so v javnosti odmevali sodni procesi med njenimi pripadniki in izstopniki. Ravno ti konflikti so po mojem mnenju pripeljali do tega, da je javnost postala pozorna na scientološko cerkev in si ustvarila negativno mnenje, na kar je v veliki meri vplivalo negativno poročanje medijev. Javnost si je tako mnenje o tej religiji ustvarila na podlagi mnenja politikov, nasprotnikov cerkve in

¹⁷ Stopnja cerkvenega davka se razlikuje glede na zvezne dežele. Na Bavarskem in v Baden - Württembergu znaša osem odstotkov, v vseh ostalih deželah pa devet. (Internet 15)

izstopnikov, od katerih večina nima neposrednih izkušenj s scientologijo. Razen seveda izstopnikov, ki jim cerkev ni nudila tistega, kar so iskali. Nenazadnje veliko ljudi izstopi iz različnih cerkva. Znani so primeri, ko so se ljudje spreobrnili iz krščanstva v islam, pa vendar javnost ni izpostavljala njihovih mnenj in si na podlagi tega ustvarila negativno mnenje o krščanstvu. Prav tako je bilo krščanstvo v zadnjem času polno škandalov, predvsem zaradi pedofilije, a javnost vseeno na krščanstvo ne odreagira tako burno. Zakaj so reakcije na scientološko cerkev tako drugačne od tistih na krščanstvo? Krščanstvo ima veliko število pripadnikov in je zaradi dolge zgodovine močno usidrano v ljudeh. Je največja religija v Evropi, zaradi česar so njeni pripadniki številčnejši od nasprotnikov in imajo zato primaren položaj. Drugačen je položaj scientološke cerkve. Gre za novo religijsko gibanje, o katerem se ve malo, v javnosti pa so predstavljena predvsem stališča nasprotnikov in včasih odgovori scientologije na obtožbe. Novinarji si ne prizadevajo, da bi celotno vero scientološke cerkve pojasnili neodvisno od poročanja o konfliktih. Ob tem je pomembno izpostaviti tudi ustanovitelja scientološke cerkve in njenega duhovnega vodjo L. Rona Hubbarda. Ker je bil Hubbard, preden je ustanovil scientologijo, tudi pisatelj, med drugim znanstvene fantastike, ljudje njegove zgodbe zamenjujejo z religijo in kot kritike navajajo citate, ki jih je Hubbard zapisal v svojih zgodbah in po besedah predstavnika scientološke cerkve v Hamburgu, Franka Buscha, niso povezane s samo religijo. (glej Busch 2008) Ljudje bi si morali sliko o scientologiji ustvariti na podlagi njihovega prepričanja. V roke bi morali vzeti temeljna dela scientologije in si šele nato ustvariti sliko o religiji in jo utemeljeno kritizirati.

Ker je scientologija dokaj nova religija, se bo njen položaj in odnos javnosti do nje verjetno še spremenil. Število njenih pripadnikov po svetu narašča, zaradi česar je nerealno predvidevati, da cerkev za javnost ne bo več zanimiva ali bo propadla. Lahko pa se zgodi, da jo bo družba v Nemčiji začela sprejemati. To bo pokazal čas, vendar bo zagotovo imela tudi v prihodnosti svoje nasprotnike, kakor jih imajo tudi etabrirane cerkve.

7 SEZNAM LITERATURE

1. AFP (2007): Zweifel an Verbot von Scientology. *Süddeutsche Zeitung* (10. december).
2. AFP/DPA (2007): Inland in Kürze: Zweifel an „Scientology“-Verbot. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (10. december).
3. AP (2007a): Hamburg und Berlin für Verbot von Scientology. *Süddeutsche Zeitung* (4. december).
4. AP (2007b): Inland in Kürze: Hamburg will Verbot von Scientology. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (4. december).
5. AP (2008): Inland in Kürze: „Gefahr durch Scientology“. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (2. januar).
6. Arweck, Elizabeth (2006): Hubbard, L. Ron. V Peter B. Clarke (ur.): *Encyclopedia of new religious movements*. London: Routledge.
7. Barker, Eileen (1999): New Religious Movements: Their Incidence and Significance. V Bryan Wilson in Jamie Cresswell (ur.): *New Religious Movements: Challenge and Response*, 15–31. London, New York: Routledge.
8. Bayerisches Staatsministerium des Innern (2004): *Das System Scientology*. Dostopno na: http://www.stmi.bayern.de/imperia/md/content/stmi/sicherheit/verfassungsschutz/scientology/system_scientology_25.pdf (15. avgust 2008).
9. Bradney, Anthony (1999): New Religious Movements: The Legal Dimension. V Bryan Wilson in Jamie Cresswell (ur.): *New Religious Movements: Challenge and Response*, 81–99. London, New York: Routledge.
10. Branahl, Mathias in Angelika Christ (1994): *Scientology: Anmerkungen für die wirtschaftliche Praxis*. Köln: Mathias Branahl in Angelika Christ.

11. Bundesverwaltungsamt (1996): *Die Scientology-Organisation: Gefahren, Zielen und Praktiken*. Köln: Bundesverwaltungsamt.
12. Busch, Frank (2008): *Intervju s Frankom Buschem*. Hamburg, 15. junij.
13. Chryssides, George D. (2001): *Historical Dictionary of New Religious Movements*. Lanham: Scarecrow Press.
14. Clarke, Peter (1988): Introduction. V Steward R. Sutherland (ur.): *The world's religions*, 907–911. Boston, Mass.: Hall.
15. Clarke, Peter B. (2006): Scientology. V Peter B. Clarke (ur.): *Encyclopedia of new religious movements*. London: Routledge.
16. Črnič, Aleš (2003): Odnos sodobnih družb do novih religijskih gibanj. *Teorija in praksa* 40 (1), 117–135.
17. Črnič, Aleš (2001): Teorija in praksa definiranja religije. *Teorija in praksa* 38 (6), 1004–1016.
18. Dawson, Lorne L. (2004): The Sociocultural Significance of Modern New Religious Movements. V James R. Lewis (ur.): *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, 68–98. Oxford: University Press.
19. Ddp (2008a): Inland in Kürze: München schließt Scientology-Kita. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (26. februar).
20. Ddp (2008b): Ministerium warnt vor Scientology. *Süddeutsche Zeitung* (15. februar).
21. DeChant, Dell in Danny L. Jorgensen (2003): The Church of Scientology: A Very New American Religion. V Jacob Neusner (ur.): *World Religions in America: An Introduction*, 221–237. Louisville, London: Westminster John Knox Press.

22. Die Scientology Kirche (2003): *Proklamation: Religion, Menschenrechte und Gesellschaft*. Interno gradivo. Poslano po elektronski pošti: 16. junij 2008.
23. Dpa (2008a): Inland in Kürze: Scientology darf überwacht werden. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (7. maj).
24. Dpa (2008b): Urteil gegen Scientology. *Süddeutsche Zeitung* (7. maj).
25. Dpa (2008c): Zweifelhafte Anbieter am Nachhelfemarkt. *Süddeutsche Zeitung* (5. maj).
26. Drobinski, Matthias (2007): Staatsfeind Scientology. *Süddeutsche Zeitung* (7. december).
27. Erjavec, Karmen (2000): *Mi o Romih: Diskriminatorski diskurz v medijih v Sloveniji*. Ljubljana: Open Society Institute-Slovenia. Dostopno na: mediawatch.mirovni-institut.si/edicija/seznam/05/mediawatch05.pdf (15. junij 2008).
28. F.A.Z. (2008): Verzweifelter Kampf. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (20. marec).
29. Flere, Sergej (1995): Tipi verskih skupnosti. V Sergej Flere in Marko Kerševan (ur.): *Religija in sodobna družba*, 88–98. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
30. Graalman, Dirk (2008): Scientology scheitert vor Gericht. *Süddeutsche Zeitung* (13. februar).
31. Gunkel, Christoph (2008): Geschäfte mit der Angst am Gazastreifen. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (31. marec).
32. Häntzschel, Jörg (2008): Der wichtigste Rekrut aller Zeiten. *Süddeutsche Zeitung* (15. januar).
33. Hubbard, L. Ron (1995): *Ein Portrait*. Los Angeles: Religious Technology Center.
34. Hubbard, L. Ron (1998): *What Is Scientology?* Los Angeles: Bridge Publications.

35. Hubbard, L. Ron (1999): *Dianetika: Sodobna znanost o duševnem zdravju*. Copenhagen: New Era.
36. Jäger, Lorenz (2008): Alle Mann an Bord: Das Parodieren des Scientology-Adepten Tom Cruise ist der neue Volkssport im Internet (UPDATE). *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (7. februar).
37. Jakobs, Hans-Jürgen (2007): Danke, dass ich prominent bin. *Süddeutsche Zeitung* (1. december).
38. Koch, Carl Günter (2007): Krankhaftes Glauben. *Süddeutsche Zeitung* (28. december).
39. Kniebe, Tobias (2008): Die Logik der Eskalation. *Süddeutsche Zeitung* (21. januar).
40. Köpper, Mechthild (2007a): Kirche, Sekte, Verführer. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (8. december).
41. Köpper, Mechthild (2007b): Seriös. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (8. december).
42. Kreye, Andrian (2008): Die Gehirnwäscher aus Hollywood. *Süddeutsche Zeitung* (31. januar).
43. Langel, Helmut (1994): *Destruktive Kulte und Sekten: Eine kritische Einführung*. München: Aktuell.
44. MÄ (2007): Auf der Hut sein. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (10. december).
45. MÄ (2008): Scientology darf beobachtet werden. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (13. februar).
46. Melton, J. Gordon (2001): Pranje možganov: vzpon in padec neke teorije. *Teorija in praksa* 38 (6), 1017–1036.

47. Melton, J. Gordon (2004): An Introduction to New Religions. V James R. Lewis (ur.): *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, 16–35. Oxford: University Press.
48. MK (2007a): Innenminister erörtern NPD-Verbot. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (7. december).
49. MK (2007b): Scientology verfassungsfeindlich. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (8. december).
50. Müller, Reinhard (2007): Verfassungsfeindliche Weltanschauung? *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (11. december).
51. Neznani avtor (2007a): Schweres Geschütz. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (10. december).
52. Neznani avtor (2007b): Skurrile Vorstellung. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (10. december).
53. Neznani avtor (2008): Ein Video. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (21. januar).
54. Pagel, Rainer (2008): Zweifel an der Fachkompetenz. *Süddeutsche Zeitung* (24. januar).
55. Ramelsberger, Annette (2007a): Bluttest für angetrunkene Autofahrer von dem Aus Innenminister halten es für ausreichend, wenn der Alkoholpegel über den Atem festgestellt wird. *Süddeutsche Zeitung* (8. december).
56. Ramelsberger, Annette (2007b): Gerangel um Zuständigkeiten. *Süddeutsche Zeitung* (7. december).
57. Rossmann, Andreas (2008): Gen Westen, Schurken! *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (26. maj).
58. Rost, Christian (2008): Verfassungsschutz spricht von „Expansionsstrategie“. *Süddeutsche Zeitung* (25. marec).

59. Rso (2008): Inland in Kürze: Scientologen bald in Stuttgart. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (15. januar).
60. Schoen, Brigitte (2001): Nove religije v Nemčiji: Seznanjanje javnosti ter javna razprava. *Teorija in praksa* 38 (6), 1125–1132.
61. Scientology (1998): *Theology and Practice of a Contemporary Religion*. Dostopno na: <http://theology.scientology.org/eng/pdf/Scientology-bonafide.pdf> (15. julij 2008).
62. Scientology (2007): *Religiöse Anerkennung in Europa und der Welt*. Interno gradivo. Prejeto po elektronski pošti: 4. junij 2008.
63. Scientology Kirche Deutschland (2003): *Deutsche Gerichte zu Scientology, 1978–2002*. Dostopno na: <http://www.menschenrechtsbuero.de/pdf/gerichtsurteile1978bis2002.pdf> (17. avgust 2008).
64. Smrke, Marjan (2000): *Svetovne religije*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
65. Sonnenschmidt, Reinhard (2008): *Intervju z Reinhardom Sonnenschmidtom*. Duisburg, 13. junij.
66. Taylor, Greg (2003–2004): Scientology in the German Courts. *Journal of Law and Religion* 19 (1), 153–198. Dostopno na: <http://www.jstor.org/stable/3649169> (28. avgust 2008).
67. *Ustava Zvezne republike Nemčije*, sprejeta 23. maja 1949 in nazadnje spremenjena 28. avgusta 2006. Dostopna na: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/gg/gesamt.pdf> (28. maj 2008).
68. *Verfassungsschutzbericht 2007*. Dostopno na: http://www.verfassungsschutz.de/download/SHOW/vsbericht_2007.pdf (15. avgust 2008).
69. Wallis, Roy (1988): North America. V Steward R. Sutherland (ur.): *The world's religions*, 912–931. Boston, Mass.: Hall.

70. Wessinger, Catherine (2005): *New Religious Movements: An Overview*. V Lindsay Jones (ur.): *Encyclopedia of Religion. 2nd Edition*, 6512–6520. Detroit: Thomson Gale.

71. Zenthüfer, Jochen (2008): Wo das Streitrecht nicht heilig ist. *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (26. januar).

INTERNETNE STRANI

Internet 1: Pignotti, Monica (1989): *My Nine Lives in Scientology*. Dostopno na: www.cs.cmu.edu/~dst/Library/Shelf/pignotti (20. avgust 2008).

Internet 2: Church of Scientology International (2008): *The Bridge to Total Freedom*. Dostopno na: http://www.whatisscientology.org/html/Part02/Chp06/pg0181_1.html (18. avgust 2008).

Internet 3: REMID - Religionswissenschaftlicher Medien- und Informationsdienst e. V. (2008): *Religionen in Deutschland: Mitgliederzahlen*. Dostopno na: www.remid.de/remid_info_zahlen.htm (24. maj 2008).

Internet 4: Religious Technology Center (2008): *David Miscavige: Chairman of the Board, Religious Technology Center*. Dostopna na: davidmiscavige.rtc.org/eng/bio/miscavige.htm (15. avgust 2008).

Internet 5: Beckford, James A. (2004): *The Mass Media and New Religious Movements*. Dostopno na: http://www.iskcon.com/icj/2_2/2_2beckford.html (20. avgust 2008).

Internet 6: Scientology Kirche Berlin (2008): *Kirchen in Deutschland*. Dostopno na: www.berlin.scientology.de/germany/index.html?locale=de (15. junij 2008).

Internet 7: Scientology Missions International (2008): *Scientology Missions in Germany*. Dostopno na: www.smi.org/address/germany.htm (15. junij 2008).

Internet 8: Operation Clambake (2008): *What Is Scientology?* Dostopno na: <http://xenu.net/roland-intro.html> (19. julij 2008).

Internet 9: The Interactive Bible (2008): *Scientology – Is This a Religion?* Dostopno na: <http://www.bible.ca/scientology-not-religion-kent.htm> (19. julij 2008).

Internet 10: Operation Clambake (2008): *Prices up to OT8 and beyond.* Dostopno na: <http://www.xenu.net/archive/prices.html> (18. avgust 2008).

Internet 11: Bundesamt für Verfassungsschutz (2008): *Oberverwaltungsgericht NRW, 5 A 130/05.* Dostopno na: http://www.justiz.nrw.de/nrwe/ovgs/ovg_nrw/j2008/5_A_130_05urteil20080212.html (18. avgust 2008).

Internet 12: Bundesamt für Verfassungsschutz (2008): *Verwaltungsgericht Köln, 20 K 1882/03.* Dostopno na: http://www.justiz.nrw.de/nrwe/ovgs/vg_koeln/j2004/20_K_1882_03urteil20041111.html (18. avgust 2008).

Internet 13: Operation Clambake (2008): *Oxford Capacity Analysis.* Dostopno na: <http://xenu.net/archive/oca/> (25. avgust 2008).

Internet 14: Ingo Heinemann (2008): *Scientology-Verbot wird geprüft.* Dostopno na: <http://www.ingo-heinemann.de/Verbot.htm#IMK7.12.07> (18. avgust 2008).

Internet 15: Kirchengaustritt (2008): *Kirchensteuer.* Dostopno na: <http://www.kirchengaustritt.de/steuer/> (28. avgust 2008).

8 PRILOGE

PRILOGA A: INTERVJU Z ZASEBNIM DOCENTOM POLITOLOGIJE RELIGIJE REINHARDOM SONNENSCHMIDTOM

Petek, 13. junij 2008 ob 17.00, Duisburg

Was sind nach Ihre Meinung die Ursachen für Nichtanerkennung die Scientology Kirche in Deutschland?

Eine mögliche Übersache ist, dass in der Schriften von Scientology festgestellt wird, dass sie nicht auf dem Boden des demokratisch, des freiheitsdemokratischen, der freiheitsdemokratischen Grundordnung stehen. Und das löst natürlich kontroversen aus. Und auch was, die Frage der Vereins, also Vereins, Strukturierungsvereins, Vereinsstrukturierung, Vereinsorganisation anbelangt. Werden unterschiedliche rechtliche Maßstäbe angelegt, weil ist ein, weil ist Scientology in Deutschland ein ausländische Verein ist, der in USA beheimatet ist. Und dritte Ursache ist die Nichtanerkennung, weil sie nun mal durch Verfassungsschutz beobachtet wird. Also, da kann man nicht eine verfassungsfeindliche gehaltene Organisation anerkennen, wenn sie beobachtet wird. Dass greift eins, das greift in einander und das sind ungefähr...dann kommen wir drei Ursache fest.

Was denken Sie, warum hat der Staat sich entscheiden Scientology zu beobachten?

Ja, dass hängt mit die ersten Frage, mit die ersten Ursache zusammen. Die Entscheidung zu Beobachtung wird getroffen wenn Anhaltspunkte vorliegen, dass eine Organisation, ein Verein verfassungsfeindlich ist. So, wurde man eingeführt, das Beispiel, dass nur für Scientologen in der zukünftigen Gesellschaft das Bürgerrecht verliehen, dass Bürgerrechte verliehen werden und dass jemand nur Bürgerrechte verliehen bekommt, der Clear, also Geklärt ist, also ein Scientologen ist. Das also im Kreise dreht und auch anderen Ursachen, andere beobachtungsentscheidungs Kriterien können da sein, dass der Gründer von Scientology und Dianetik L. Ron Hubbard in viele seine Büchern oder eine seine Bücher diese besondere und spezialistische Ausrichtung auf seine Lehre, also Alleinvertretungseinspruch formuliert hat und auch unterschiede macht zwischen den Menschen obwohl ja, praktische Unterschiede gibt, aber vor dem Gesetz jedem falls

Grundgesetz alle Menschen gleich sind und das wird nach Auffassung des Verfassungsschutzes nicht eingehalten bei Scientology.

Sind die Anhänger von Scientology Kirche in Vergangenheit in Konflikt mit anderem Bürger gekommen? In welche Konflikte?

Also mit Konflikte mit anderen Bürgern ist so fern als jetzt vor einige Monaten in Berlin in Charlottenburg wir müssten auf eine in Europazentrale Sektenstufige Art aufgemacht hat und da haben die Bürger gesagt, wir wollen das nicht und die Scientologen und die Scientologin auf dem Strasse Werbung gemacht missionierten haben also auch Kinder, die in der Schule gehen, die Kinder, die in Kindergarten gehen. Es gibt auch die Kinderdianetikschulung angesprochen und wollten dann auch die Lehrer werden und Lehrerein um diese Kirche einzukommen. Und war auch dann auf dem Theater aufgestellt und dann gibt es auch Konflikte gegeben aber Zum bei... aber kein Gewalttätigen sondern ganz normale Demonstrationen. Es gibt es eine international tätige Gruppe die nennt sich Anonymous, also Anonym, die sind dann mit Zustimmung der Polizei vor der Europazentrale mit Masken aufmarschiert haben also auch gehupt mit dem Motto hupen gegen Scientology und das hat auch die Aufmerksamkeit die Bürger und Bürgerin jedenfalls in Berlin einge, eingereist. Also das sind keine Konflikte, dass man sagen kann man eingegriffen... das sind ganz normale Politische und auch religiöse Auseinandersetzungen.

Das passt zu nächste Frage... Warum haben die Leute nach Ihrer Meinung so schlechte Meinung? Haben die Leute zu wenigen Informationen über Scientology?

Das ist ja so, ich muss auf Berlin kommen da einmal Bundeshauptstadt ist, weil da jetzt neben Brüssels und die Brüssel, die eine Europazentrale, London, eine Europa Zentrale, Deutschland Zentrale und da ist auch ein Kraft Zentrum oder ein Mittelpunkt, auch dass die Medien einbezogen und es sind in Berlin 100 Gruppen ansässig darunter ist eben die prominenteste die Scientology Organisation und die Bürger sind sensibilisiert durch Berichterstattung in den Berliner Tageszeitungen, in der Berliner Zeitung oder Tages Spiegel und daraus nehmen sie Informationen. Jetzt kann man ja auch Informationen falsch verstehen und das Interesse für eine Organisation gegen eine Organisation kann auch falschen oder fehlgeleiteten Informationen beruhen. Das ist immer die Gefahr bei Berichterstattung deswegen ist wichtig das möglichst viel Bürgerinnen und Bürger die original Schriften von Scientology über Ebay, über Amazon im Internet aber auch in der Organisation von Scientology käuflich erwerben kann lesen. Das ist also ganz wichtig, dass die durch erste

Quelle informieren und jetzt sich nur auf was so transportierten, korporierte zu verlassen. Da gibt es schon Irritation dass wollte ich nicht sagen.

Die Medien stellen die Scientology öffentlich an den Pranger. Wie reagiert die Regierung und die Scientology Kirche darauf?

Die ist also naturgemäß ist es ein Konflikt wenn eine Regierung sagt wir befürworten die Beobachtung durch den Verfassungsschutz oder auch durch Untersuchung oder die Augenscheinname durch so genannte Sektenbeauftragte, die können kirchlich sein oder auch Privat organisiert sein. Und da ist Konflikt potenzial auf jeden Fall enthalten, weil wir haben verschiedene Interesse Vertretungen auf ein andern also gegen ein anderen Treten also gegen Eintreten und jede Gruppierung jede Organisation versucht ihre Interesse in der Öffentlichkeit gut zu verkaufen, so zu sagen, und da ist die Öffentlichkeit hat ein Abstraktung die Öffentlichkeit ist jetzt Nahmen zu belegen da sind die Medien gefragt und einerseits haben wir über Religionsfreiheit und andererseits aber auch die Informationsfreiheit, also die Pressefreiheit. Und das sind zwei konfigurierende Grundsrechte und sind natürlich formal. Und wenn die Regierung dann komm ich zum Anfang der Antwort zurück Befürworter dazu Verfassungsschutz beobachtet ist das schon liegt dass schon in der Luft das also Scientologen und Regierungsvertreter oder auch Minister andere Art und Weltanschauungsbeauftragte Sektenbeauftragte auf einander treffen und da wäre es wichtig um jetzt diese Frage mit an den Pranger stellen letztlich zu beantworten, endlich zu beantworten, dass diese in ein Dialog treten sind immer vor Gerichte Konflikte ausgetragen aber das reicht nicht aus. Wir müssten also in einen öffentlichen Dialog treten und in manchen Talk Shows wie z. B. bei Meischberger war da schon mal und da haben dann ex Scientologen berichtet aber man kommt nie an die Entscheidungsträger bei den Scientology Organisation heran weil die sich leider alle etwas abschotten wenn die ein Dialog eintreten würden dann wäre es viel eher an zu nehmen das mal auch Missverständnisse aufklärt und nicht mehr dieses an den Pranger stelle und beleidig sein in dem Vordergrund stehen.

Die Scientology Kirche hat schon ein Paar Mal vor Gericht versucht nachzuweisen, dass die Regierung sie misshandelt aber sie waren immer erfolglos. Warum meinen Sie, dass das so ist?

Also misshandelt ist ein sehr starkes Wort, deswegen würde ich sagen, ich würde hier bei dem Begriff Konflikt, Interessenskonflikt bleiben, weil misshandeln hört sich so gewalttätig an. Auf einen losgehen und Regierungsvertreter dann ausschwärmen und Scientologen angreifen

körperlich. Allerdings ist das so, dass ein verbündeter Staat, also USA, alljährlich einen Human Rights Report veröffentlicht, der wird von Regierung veranlasst, der erscheint dann Ende August, Anfang September, das variiert oder auch schon in März, das variiert wirklich und da sind dann von Scientologen in die USA Meldungen, dass sie in Deutschland z. B. wie Juden im Dritten Reich das war 1998 so ein Schlagzeile verfolgt worden, Also als eine religiöse Minderheit. Das kommt natürlich gut an, natürlich in Anführungszeichen, weil das ein Trauma der deutschen Geschichte ist, die Judenverfolgung und dann man diese so instrumentalisiert ist. Das man sich erstens als religiöse Minderheit darstellt, zweitens die verfolgt wird und drittens die entrechtet wird oder sogar enteignet wird, weil die Scientologen in Europa aus der Perspektive Deutschland Eigentum akkumuliert haben. Dann und dass steht eine Bericht der amerikanischer Regierung schlechter zu wählen und haben sie dann als viele Prominente in einem öffentlichen Artikel den New York Times war das für Religionsfreiheit ausgesprochen oder die Religionsfreiheit war in Gefahr. Das ist ein beliebtes Argument, schein Argument um zu sagen, wir wollen als Kirche in Anführungszeichen anerkannt werden. Das führt natürlich zu wiederum zu Konflikten und es hat dann auch meines Wissens auch so zu der Zeit als der hier als Onketbericht des Bundesregierung geschrieben so um 1998 einige, einige Aufgeregtheiten gegeben als Sekten und Weltanschauungsbeauftragte in Washigton waren und das zum Thema gemacht haben oder machen wollten. Also, das Konflikt Potenzial ist immer noch da aber von Misshandlungen kann keine Rede sein.

Ist es möglich, dass die Regierung in Zukunft die Scientology Kirche verbietet oder dass die Kirche das Verbot der Beobachtung erreicht?

Also, ob die Regierung in der Lage ist oder Bundestag oder Parlament oder einzeln Politiker die Organisation zu verbieten, dass man werde das überhaupt politisch gewollt wäre, hätte man schon eine Verfahren eingeleitet ähnlich wie bei der NPD wo das gescheitert ist weil sich viele V-Leute platziert hatten und dann wurde dies durch das Verfassungsgericht dass Verbot untersagt hat, wenn man das so sagen kann, glaube ich nicht, dass in der nächsten Zeit der nächsten einzeln Jahren einsolcher Verbotsantrag auf den Weg gebracht wird, weil immer noch die Möglichkeit besteht in einem Dialog aber einen kritischen Dialog einzutreten zwischen den unterschiedliche Organisation. Also, unterschiedliche Partei SPD, CDU, die Linke, der Grün, CDU und CSU haben unterschiedliche Ansatzpunkte um jetzt ob sie in der Regierungsverantwortung stehen oder in der Opposition, dass wäre das vielleicht ein sich auf diese Frage einzustellen. Das ist immer ein politischer Prozess und ist immer langwierig. Also, ob jetzt die Scientology Organisation verboten wird oder ob das inzwischen erneuerte

die erneuerte Beobachtung zwischen Verfassungsschutz aufgehoben wird. Dass kann nicht beurteilen. Das ist ein langjähriger Prozess, wenn überhaupt das angedacht wird. Da muss man Hellseher sein.

Die Scientology Kirche ist oft kritisiert auch wegen Finanzierung...

Es wird überliefert ein Ausspruch bei L. Ron Hubbard: „Make money, make more money“ und er soll diesmal ohne literarische, literare Falschangabe nachweisliche Fußige Zitat. Soll gesagt haben, dass mehr so ein gefühltes Wort wenn du Geld verdienst willst, gründe eine Religion. Das müsste man aber überprüfen, ob L. Ron Hubbard das tatsächlich so gesagt hat bzw. geschrieben hat. Allerdings gibt es Quellen, das ist von so genannten Hubbard Communication Office Policy Letters - COPL da kann man aus 60., 70 Jahren finden nur müsste das dann Zitierfähig also das ist eine, dass Scientology eine Vermarktungsorganisation, dass bestreitet niemand, außer die Scientologen selber, die sich für eine Kirche bzw. eine Religion halten, aber es lässt sich in der primär Literatur von L. Ron Hubbard aber auch in der sekundär Literatur, da lassen sich selber Hinweiße finden, darauf das also Salopp gesagt eine Geldmaschine ist. Und damit auch ihre Anhänger und Anhängerin, Mitgliedern und Mitgliederinn dazu anhält dass Geld was sie haben zum Wohle der Organisation einzusetzen um eben auf dem so genannten, das ist ja das Zielgruppe, der geistige Freiheit dann auch nicht nur Clear zu werden sonder sogar ein fast unsterbliches Wesen in sich zu aktivieren, zu realisieren operierender Thetan wird, was dann durch Raum und Zeit gleiten kann.

PRILOGA B: INTERVJU S FRANKOM BUSCHEM, PREDSTAVNIKOM SCIENTOLOŠKE CERKVE HAMBURG

Nedelja, 15. junij 2008 ob 11.00, Hamburg

Was sind nach Ihrer Meinung die Ursachen für Nichtanerkennung die Scientology Kirche in Deutschland?

Also, Anerkennung ist ja das Thema. Es gibt ja alleine in Deutschland 50 Gerichtsentscheidungen, die gesagt haben, dass wir eine Religion sind. Deswegen muss man ein bisschen differenzierter sehen. Tatsache ist allerdings dass... sag ich mal... Angriffe gegen unsere Kirche in Deutschland in erste Linie von der Evangelischen Kirche einfach ausgehen. Ich nehme an, dass da ein bisschen Konkurrenz denken ist und dass da heraus sagen wir mal man falsche Information, vielleicht auch falsch verstandene Opposition einfach gibt. Was wir überhaupt gar nicht sind. Wir sind in gar keinem Wettstreit mit der evangelischen oder katholischen Kirche auch aber dass ist... sag mal... ein Satzpunkt voraus diese Angriffe in Deutschland einfach kommen. Zumal man sehen muss, dass die christliche Kirchen in Deutschland einfach sag wir mal sehr etabliert sind, sie sind sehr in allen gesellschaftlichen Kreisen einfach vertreten und die haben einfach ein bisschen Angst vor der Konkurrenz.

Was denken Sie, warum hat der Staat sich entschieden Scientology zu beobachten?

Ja, das Ding ist einfach sag ich mal, dass der Staat hat einfach...wie soll ich das sagen? Ich denke, dass sie haben vielleicht unseren die Frage, was Scientology ist, nicht genug beantwortet hier in Deutschland und das ist einfach Missverständnisse einfach gibt. Der Staat basiert oder wie soll ich das sagen? Der Staat hat also ein, zwei Bücher. In erste Linie ist Dianetik Buch und auch das Buch „Wissenschaft des Überlebens“, wo in dem Text in jeweils 1000 Seiten er Nebensätze gefunden hat, die aus seiner Sicht ...sag ich mal... Anlass geben. Wo er sagt, es könnte kritisch sein, was unsere Verfassungstreue eingeht. Was der Staat allerdings nicht beachtet ist, dass diese Bücher Dianetik und Wissenschaft des Überlebens vor der Gründung der Scientology Kirche geschrieben worden sind. Sie ist ein historische Teil der Entwicklung von Dianetik und Scientology, aber in der Auswertung hat der Staat nicht beachtet oder beachtet der Staat nicht dass die erste Scientology Kirche in 1954 in Los Angeles gegründet wurde. Mittlerweile haben wir über 7700 Missionen, Kirchen und Gruppen auf der ganzen Welt und das Glaubens Bekenntnis, das ist das wo jede Scientology

einfach sich nachrichtet und er differenziert einfach nicht, der Staat, sondern er behauptet einfach weil das einfach darin steht, ist es einfach kritisch und deswegen müssen wir weiter beobachtet werden.

So, denken Sie, dass die Leute zu wenigen Informationen über Scientology?

Ja. Zu mindesten hier in Deutschland.

Der Verfassungsschutz hat eine Publikation über Scientology Kirche veröffentlicht und so die Öffentlichkeit über Scientology Kirche informiert. Wie informieren Sie die Öffentlichkeit über Ihre Religion?

Also, wir machen verschiedene Möglichkeiten. Zum erst hat jede Mensche Möglichkeit in Scientology Kirche zu kommen, hier sich selber zu informieren und die Fragen alle beantwortet zu bekommen. Die andere Möglichkeit ist, dass wir... sag ich mal... Informationsstände machen in den verschiedenen Städten, wo es Scientology Kirchen gibt. D.h. wir sind auf der Straße, in der Öffentlichkeit, wo Leute uns einfach kontaktieren können. Dann nutzen wir natürlich auch das Medium – Internet, wo wir einfach unsere verschiedenen Kampagnen einfach bekannt machen. Das sind so die Kanäle und natürlich auch das persönliche Bespräche, Veranstaltung die wir durchführen, wo wir Leute zu uns in die Kirche einladen und die Leute die Frage alle einfach beantwortet bekommen.

Was bedeutet diese Beobachtung für die Kirche?

Also. Das ist Diskriminierung, weil was ändert sich schlussendlich der Verfassungsschutz in Deutschland beobachtet uns seit mehr als 10 Jahre und hat eigentlich nichts gefunden bis zum heutigen Tag. Das ist aber meine Tatsache. Und es bedeutet einfach, dass die Mitglieder von uns in Scientology natürlich ausgegrenzt werden, ein wenig aus der Gesellschaft. Es wird ihnen ein Stigma aufgesetzt und das führt natürlich zu Beeinträchtigung im konkreten Leben. Z. B. Das Scientologen Bankkonten gekündigt werden, dass Kinder von Scientologe aus Kindergärten einfach rausgeschmissen werden, dass sie in den Schulen... sag ich mal... ausgegrenzt werden, dass Arbeitsplätze verloren gehen. Das ist das praktische wie sich das einfach äußert und sag ich mal auch in Gesellschaft im geschäftliche Bereiche einfach so, dass Scientologen einfach wenn sie freiberuflich sind, z. B. nicht tätig werden dürfen für bestimmte Behörden oder auch bei Arbeitsverträgen es ist so, dass sie einfach zusätzlich unterschreiben müssen, dass sie nicht nach der Lehre von der L. Ron Hubbard einfach leben.

Was aber ganz klar aus der Grenzung aus der Gesellschaft in Deutschland einfach ist. Und das ist aus unserer Sicht einfach pure Diskriminierung.

Sind die Anhänger von Scientology Kirche in Vergangenheit in Konflikt mit anderen Bürgern gekommen?

Nein.

Die Scientology Kirche hat schon ein paar Mal vor Gericht versucht nachzuweisen, dass die Regierung sie misshandelt aber sie waren immer erfolglos. Obwohl andere Länder und Menschenrechtsorganisationen darauf hinweisen, dass die deutsche Regierung Menschenrechte missachtet. Warum ist nach Ihrer Meinung so?

Also, wenn man das Thema Verfassungsschutzbeobachtung einfach mal als ein konkretes Beispiel nimmt, haben wir hier in Deutschland drei Verfahren gehabt gegen die Beobachtung durch den Verfassungsschutz. Davon hat die Kirche zwei Verfahren gewonnen. Einmal gegen das Land Saarland, wo das Gericht in Saarland gesagt hat, dass die Beobachtung im Land Saarland eingestellt werden muss, weil es eben keine konkreten Hinweise dafür gibt, dass wir gegen die verfassungsmäßige Ordnung sind, was wir überhaupt nicht sind. Das zweite Land, dass die Beobachtung eingestellt hat, ist das Land Berlin. Auch dort hat das Gericht im Jahre 2001 festgestellt, dass die Behörde sind... die Behörde für Innere in Berlin nicht nachweisen konnte, dass wir gegen die Verfassung sind oder gegen die Demokratie, deswegen muss sie Beobachtung in Berlin eingestellt werden. Das Land Schleswig-Holstein hat sich von Anfang an nicht an der Beobachtung beteiligt. Das dritte Verfahren, das haben wir verloren als wir eine Klage gegen den Bundesverfassungsschutz geführt haben. Da hat ja gerade in Münster im Februar diesen Jahres entschieden das weiter beobachtet werden soll. Weil es Widersprüche gibt auf der einen Seite wie Scientologen sich in Deutschland einfach verhalten. Und auf der anderen Seite gibt es einfach in zwei Büchern was ich eben schon gesagt hatte. Buch Dianetik und Wissenschaft des Überlebens Nebensätze drin, die aus Anlass des Gerichts Sorge bereiten. Was wir diesbezüglich einfach gemacht haben ist: wir haben einfach die Vorgaben aus dem Urteil von Münster umgesetzt indem wir im April diesen Jahres einen Kirchenratsbeschluss gefasst haben, wo wir ein klares Bekenntnis zu Demokratie und zu den Menschenrechten abgegeben haben, was nun auch Teil der einzelnen Satzungen in Deutschland ist. Und damit denken wir dass wir einfach der Erforderungs- oder Anforderungsstatus einfach erfüllen indem wir einfach ganz klar sagen OK jegliche Sätze innerhalb der Schriften die missgedeutet werden können ist sag ich mal nicht wird als Irrlehre

bezeichnet und damit denken wir, dass wir für eine Klarstellung um einfach mit diesem wenigen Nebensätzen machen, weil man muss sich vor Augen führen, dass Schriftungen von L. Ron Hubbard aus ungefähr 500.000 Seiten bestehen und 3000 Vorträge. Und ich denke mir dass in jeder Schrift es sag ich mal Nebensätze gibt, die sag ich mal missgedeutet werden können auch allein die Bibel, die ich nehme würde, dann kann ich mit Sicherheit innerhalb kürzester Zeit Sätze drin finden, die nach dem Stellenwert oder nach der Beurteilung wie sie in Deutschland vorgenommen wird Anlass sag ich mal geben würden, die Verfassungsmäßige Grundordnung der Bibel in Frage zu stellen. D. h. aus meiner Sicht die Verhältnismäßigkeit nicht sag ich mal in der Beurteilung von der Scientology im Vergleich zu anderen Religionen in Deutschland. Und wie gesagt, diese Kirchenordnungsbeschluss, sag ich mal ein Schritt von unsere Seite aus um sag ich mal der Sache einfach für Klarstellung zu sorgen.

Würde die Kirche in Zukunft noch immer versuchen das Verbot der Beobachtung zu erreichen?

Wie gesagt, dass muss man abwarten. Wir haben ja aus dem Verfahren von Münster was das letzte gewesen ist unsere Schlüsse gezogen und haben diesen Kirchenratsbeschluss gefasst. Und wir haben auch die verschiedenen Ämter darüber informiert. Wir haben denen auch gesagt OK, was braucht ihr einfach noch von eurer Seite aus um eine Klarstellung herbei zu führen und ich denke mir dass dieser Kirchenratsbeschluss, sag ich mal ein entscheidender Schritt ist um die Differenzen mit dem deutschen Staat einfach aus dem Weg zu räumen.

Scientology ist oft kritisiert wegen Finanzierung und das ist nicht demokratisch Organisation. Warum ist das nach Ihrer Meinung so?

Sie meinen speziell mit der Finanzierung.

Finanzierung und demokratische...

OK. Also. Zunächst mal ist das so, dass die Kirche selber alle Kirchen auf der ganzen Welt Scientology finanzieren sich rein aus den Spenden, kommen aus den einzelnen Mitgliedern. Und zwar wenn Scientologen hingehen und machen ein kirchlichen Dienst innerhalb der Scientology Kirche, wie z. B. das Auditing, was eine seelsorgische Beratung der Kirche ist entrichten sie die einzelnen Scientologen einfach einen Spendenbeitrag dafür. Das ist nicht auch so, dass ein Scientologe jeden Tag einfach einen Spendenbeitrag einfach entrichtet, sondern nimmt einfach einen kirchlichen Dienst in Anspruch und dafür spendet er. Das kann

sein, dass er ein Monat vielleicht zwei, drei, vier verschiedene kirchliche Dienste in Anspruch nimmt und dann das nächste halbe Jahr oder ein Jahr oder auch vielleicht zwei keine Dienste mehr macht. Dann muss er natürlich keine Spendenbeiträge entrichten oder entrichtet kann aber trotzdem am kirchlichen Leben teilhaben. D. h. kommt hier Sonntags zur Sonntagsandacht, kann sich Vorträge anhören, was hier auch sonstige Veranstaltung sind, D. h. er nimmt weiterhin am gesellschaftlichen oder kirchlichen Leben einfach dran teil. Und ich empfinde das ganze Thema als gerecht weil die Person gibt einfach dann eine Spende, wenn sie einfach einen Dienst in Anspruch nimmt. Im Vergleich dazu die christliche Kirche Deutschland ist es ja so, dass der Staat die Kirchensteuer einzieht, D. h. wenn man Mitglied in der christlichen Kirche ist, zieht der Staat automatisch die Kirchensteuer ein jeden Monat wird 8 oder 9 % des Gehaltes sagt man für die Kirchensteuer verwendet und wir haben natürlich nicht so eine Tradition wie die etablierten Kirchen, wir sind eine, etwas mehr als 50 Jahre alt. Haben dementsprechend natürlich auch nicht so viel, wie sag ich mal... an Besitz wie christliche Kirchen es einfach haben. Und wir müssen einfach gucken. OK, auf welche Art und Weise finanzieren ja schließlich eine Kirche es fallen einfach Kosten an, d. h. die ganz normale Miete für diese Räumlichkeiten, die Mitarbeiter müssen natürlich auch etwas bekommen und was alles dazu gehört und das ganze Thema muss heraus finanziert werden und da gibt es einen bestimmten Finanzierungsschlüssel der von der Finanzabteilung gerichtlich festgelegt worden ist. Wo festgelegt wird ein bestimmter Teil der Spenden wird verwendet für sag ich mal Unterhalt des Gebäudes, Strom, alles was dazu gehört, dann ein bestimmter Prozentsatz sag ich mal für Arbeiten für die Öffentlichkeitsarbeit, für Kampagnen, die diese Kirche macht, für die Mitarbeiter, alles was dazu gehört, was jede andere Organisation oder Kirche auch hat. Und da gibt es einen festgelegten Schlüssel und danach werden die Spenden einfach verteilt.

Und über das die Kirche nicht demokratisch ist...

Na ja, das die Frage ist durch unser Glaubensbekenntnis beantwortet, weil in der Kirche im Glaubensbekenntnis steht ganz einfach drin, wenn ich das mal kurz einfach hier nehme um daraus zu Zitieren so: „Dass alle Menschen unveräußerliche Rechte haben, frei zu denken, frei zu sprechen, ihre eigenen Meinungen frei zu schreiben und den Meinungen anderer zu entgegnen oder sich darüber zu äußern oder darüber zu schreiben.“

D. h. hier machen wir eine kleine ganz klare Aussage dazu in unserem Glaubensbekenntnis, dass wir einfach jeder Mensch in jeder Gruppe einfach das Recht hat ihre eigene Regierung zu

machen. Und Scientology ist völlig unpolitisch und gar nicht daran interessiert. Da gibt es mehrere Aussagen von L. Ron Hubbard, der sagt Politik und Scientology haben nichts mit einander zu tun. Das einzige Interesse wo wir einfach dran haben oder was wir anbieten ist einfach Wissen. Die Lehre von Scientology, jeder Mensch, der daran interessiert ist kann hier einfach studieren und mehrere Dinge über sich selber herausfinden, über die grundlegenden Fragen, die jeder Mensch hat: was ist der Sinn des Lebens, woher kommen wir, wie geht es weiter. Diese Frage kann jeder Mensch für sich selber und hier in der Scientology Kirche finden. Man muss davor sagen diese Vorwürfe in Deutschland das wir irgendwie gegen die Demokratie sind, die sind ja Interessanterweise nur in Deutschland. Die gibt es in keinem anderen Land. Die Scientology Kirche ist in 163 Ländern dieser Erde vertreten. Kein einziges Land dieser Erde erhebt den Vorwurf in irgendeiner Form gegen Demokratie oder wie auch immer ist ja auch absurd. Wir haben ja alleine seit 20, 25 Jahre machen wir Kampagne zu Förderung der Menschenrechte speziell im Jahre 2001 gibt es die Organisation Youth for Human Rights International und in Deutschland gibt es eine Gruppe, die nennt sich Jugend für Menschenrechte, die einzige Zielsetzung, dieser Gruppe ist die allgemeine Erklärung der Menschenrechte, die aus dreißig Artikeln besteht die 1948 von den Vereinten Nationen verabschiedet wurde und von ein, ich glaub von mehr als 100 Ländern angenommen worden sind, diese einzelnen Artikel diese Menschenrechte machen wir extra seit 2001 eine große Kampagne um die bekannt zu machen. Wir setzten uns aktiv für die Menschenrechte einfach rein und deswegen ist dieser Vorwurf völlig absurd.

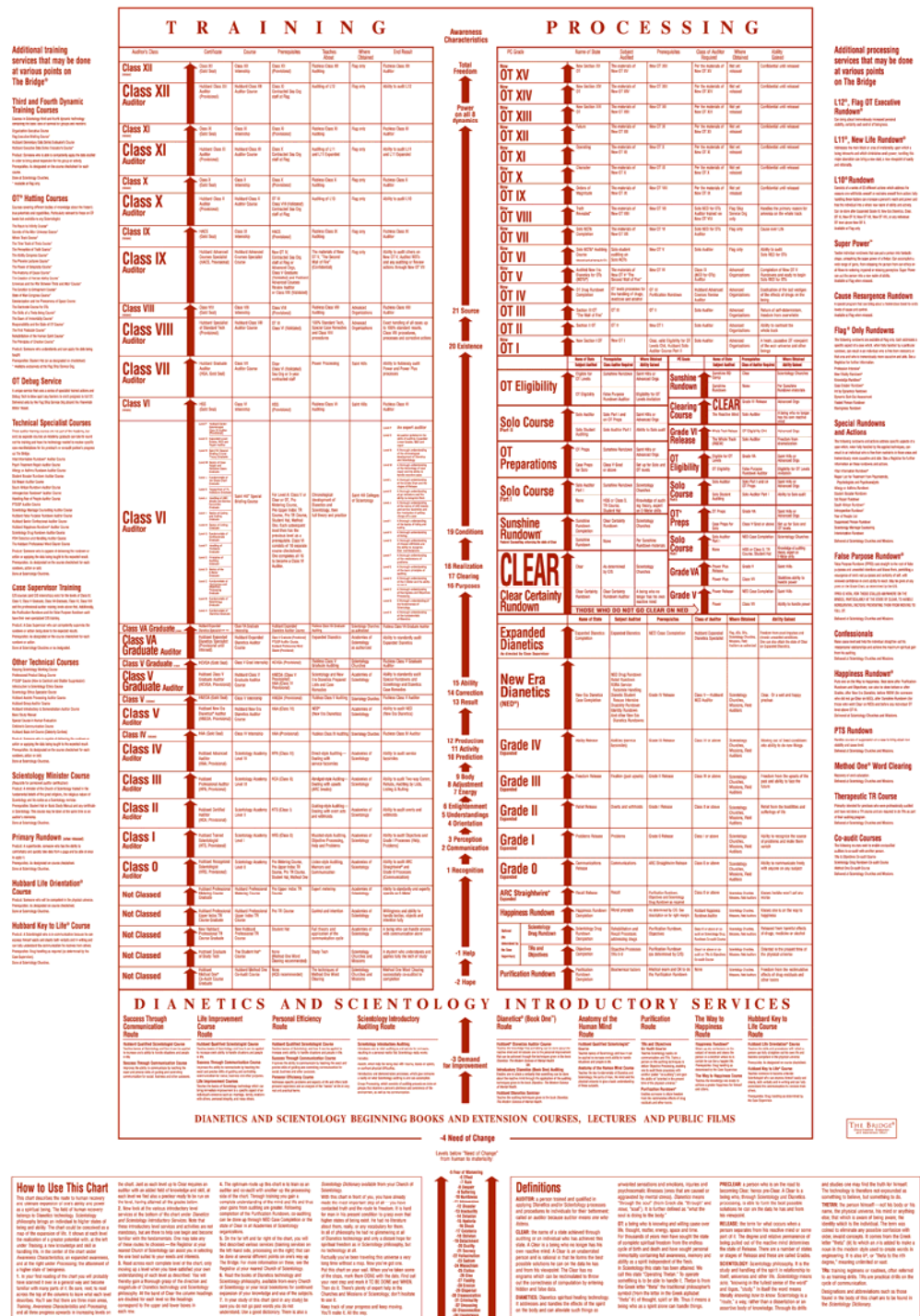
Noch eine Frage über Finanzierung. Es ist oft geschrieben, dass Leute müssen wirklich viel Geld bezahlen.

Na ja. Ich meine das muss man einfach differenziert sehen. Was ich eben einfach gesagt hatte eine Person, die eine seelsorgerische Beratung in Anspruch nimmt macht sie ja zu einer bestimmten Zeit und den Zeitpunkt macht sie einfach spendet sie für kirchliche Dienst aber dann kann es einfach sein, dass sie in den nächsten Monaten oder Jahren einfach keine Spendbeiträge entrichtet, d. h. wenn man. Man muss das in Bezug setzten zu dem wie eine Person sag ich mal Mitglied in der Scientology Kirche ist. Und wenn man das ganze aufsummiert was eine Person im Laufe seines Lebens an Spendenbeiträgen entrichten ist das aus meiner Sicht nicht oder eh nicht vergleichbar für, sag ich mal, die Kirchensteuer aufkommen die jemand in der kirchlichen, in der christlichen Kirche einfach abführt, wenn man sich anguckt wie eine Person der ein Jahreseinkommen von 240 oder 500.000 Euro hat und davon 8 Prozent im Monat abgeben das rechnet mal einfach über mehrere Jahre

unterhalten wir uns über mehrstellige Beträge die eine Person sag ich mal auch an Kirchensteuer abgibt und von daher gesehen sind die Sachen aus meiner Sicht wird das nur gemacht um einfach ein Bedrohungsszenario einfach hin zu stellen was es gar nicht gibt. Der andere Punkt ist natürlich schwer zu sagen wenn eine Person ein Spendenbeitrag gibt wenn ich z. B. einen Spendenbeitrag für etwas materielles gebe, für einen Porsche, weil der Porsche steht da, der hat die Summe x gekostet und da kann ich es einfach zeigen. Hier bewegen wir uns ja sag ich mal im religiösen und realistischen Raum und dann einfach zu sagen ist das ein gerechtestes System oder nicht. Da kann man mit Sicherheit denkt ich mal viel drüber diskutieren. Wir haben uns für diese Methode der entschieden dass eine Person nur dann eine Spende gibt wenn sie kirchlichen Dienst in Anspruch nimmt und ich finde das einfach fair. Weil ich meine, wir haben uns für das entschieden, das wird auch nicht geändert werden. Unabhängig davon muss man auch differenzieren. Es gibt Scientologen, die z. B. auch größere Beträge spenden geben für die sozialen Programme der Kirche. D. h. für die Antidrogenkampagnen oder die Menschenrechtskampagnen oder für die ehrenamtlichen Geistlichen d. h. die spenden für die sozialen Aktivitäten der Kirche. Aber ich glaube nicht das wir uns davon unterscheiden wie andere Leute. Es gibt ja auch in den christlichen Kirchen oder buddhistischen und muslimischen Kirchen Leute, die sehr viel spenden für die Kirche weil sie denken, das ist eine gute Aktion und das soll unterstützt werden. So gibt es, sag ich mal, Leute die einfach viel spenden, es gibt Leute die einfach weniger spenden, je einfach nach dem Einkomme der einzelnen Person auch. Und von daher gesehen hat es Leute gegeben die viel spendet haben das wird es in Zukunft auch geben aber wenn ich allein denke. Es gibt ja die ehrenamtlichen Geistlichen in Scientology Kirche auch, die ehrenamtlich eigentlich, den Leuten einfach helfen, die Schwierigkeiten einfach sind. Dafür muss keine Person irgendwas für zahlen. D. h. das muss ganze differenzierter sehen.

THE BRIDGE TO TOTAL FREEDOM

SCIENTOLOGY CLASSIFICATION GRADATION AND AWARENESS CHART OF LEVELS AND CERTIFICATES

PRILOGA Č: CENIK STORITEV SCIENTOLOŠKE CERKVE

ASHO Foundation Book Order Form

MATERIALS	FULL PRICE	US PRICE	I HAVE THESE	I WANT THESE	AMOUNT ENCLOSED	MATERIALS	FULL PRICE	US PRICE	I HAVE THESE	I WANT THESE	AMOUNT ENCLOSED
2H LECTURES						TRAINING MATERIALS					
OLDEN AGE OF KNOWLEDGE CONGRESS LECTURES						ACADEMY LEVEL 0 LECTURES	200.00	180.00			
** 18 CONGRESS PACKAGE (15 LANGUAGES)	—	2,100.00				ACADEMY LEVEL 1 LECTURES	300.00	270.00			
** 16 CONGRESS PACKAGE (EXCLUDING MELBOURNE & SOUTH AFRICAN CONGRESS)	—	2,000.00				ACADEMY LEVEL 2 LECTURES	450.00	405.00			
** 14 CONGRESS PACKAGE (EXCLUDING MELBOURNE & SOUTH AFRICAN CONGRES, STATE OF MAN, LONDON CONGRESS ON DISSEMINATION & HELP)	—	1,750.00				ACADEMY LEVEL 3 LECTURES	200.00	180.00			
ANATOMY OF THE SPIRIT OF MAN	225.00	200.00				ACADEMY LEVEL 4 LECTURES	200.00	180.00			
JAMES CONGRESS	200.00	175.00				ACADEMY LEVELS LECTURES, FULL SET	1,285.00	1,156.50			
LONDON CONGRESS ON HUMAN PROBLEMS	195.00	175.00				HUBBARD CLASS V GRADUATE LECTURES (9 CASSETTES)	245.00	220.50			
(WASHINGTON CONGRESS ON ANTI-RADIATION & CONFRONT	200.00	175.00				SHSBC® LEVEL D LECTURES (1 BINDER, 12 CASSETTES)	400.00	360.00			
LONDON CONGRESS ON NUCLEAR RADIATION CONTROL & HEALTH	195.00	175.00				SHSBC LEVEL E LECTURES (4 BINDERS, 52 CASSETTES)	1,575.00	1,417.50			
REEDOM CONGRESS	225.00	200.00				SHSBC LEVEL F LECTURES (3 BINDERS, 36 CASSETTES)	1,100.00	990.00			
BILITY CONGRESS	140.00	125.00				SHSBC LEVEL G LECTURES (4 BINDERS, 80 CASSETTES)	2,440.00	2,196.00			
LEARNING CONGRESS	140.00	125.00				SHSBC LEVEL H LECTURES (4 BINDERS, 52 CASSETTES)	1,575.00	1,417.50			
LONDON CLEARING CONGRESS	110.00	100.00				SHSBC LEVEL I LECTURES (4 BINDERS, 63 CASSETTES)	1,950.00	1,755.00			
SUCCESS CONGRESS	110.00	100.00				SHSBC LEVEL J LECTURES (5 BINDERS, 108 CASSETTES)	2,075.00	1,867.50			
HEIA CLEAR CONGRESS	110.00	100.00				SHSBC LEVEL K LECTURES (4 BINDERS, 52 CASSETTES)	1,575.00	1,417.50			
MELBOURNE CONGRESS (ENGLISH ONLY)	110.00	100.00				SHSBC LEVEL L LECTURES (2 BINDERS, 26 CASSETTES)	800.00	720.00			
STATE OF MAN CONGRESS	140.00	125.00				SHSBC LECTURES (FULL SET PACKAGE PRICE)	11,750.00	10,575.00			
LONDON CONGRESS ON DISSEMINATION & HELP	110.00	100.00				HUBBARD SENIOR SECURITY CHECKER LECTURES (16 CASSETTES)	450.00	405.00			
ANATOMY OF THE HUMAN MIND CONGRESS	85.00	75.00				HUBBARD FALSE PURPOSE RUNDOWN LECTURES (5 CASSETTES)	156.25	140.62			
SOUTH AFRICAN ANATOMY CONGRESS (ENGLISH ONLY)	110.00	100.00				NEW ERA DIANETICS COURSE LECTURES (ENGLISH) (6 CASSETTES)	142.50	128.25			
LEAN HANDS CONGRESS	140.00	125.00				NEW EDITION PPS/SP LECTURES (ENGLISH, DANISH, DUTCH, FRENCH, GERMAN, GREEK, HEBREW, HUNGARIAN, ITALIAN, JAPANESE, NORWEGIAN, PORTUGUESE, RUSSIAN, CASTILIAN SPANISH, LATIN AMERICAN SPANISH AND SWEDISH) (7 CASSETTES)	150.00	135.00			
LEARNING SUCCESS CONGRESS	140.00	125.00				CAN WE EVER BE FRIENDS? (CD PACKAGE)	25.00	22.50			
						THE STUDENT HAT LECTURES (ENGLISH, FRENCH, GERMAN, ITALIAN AND SPANISH) (9 CASSETTES)	350.00	315.00			
LEARSOUND LISTENING SYSTEMS						E-METERS & ACCESSORIES					
LEARSOUND CD LISTENING SYSTEM	400.00	—				E-METER® REGULAR EDITION (AVAILABLE COLORS: BLACK, MIDNIGHT BLUE, TEAL & COPPER TEAL) (□ LEFT HAND, □ RIGHT HAND)	4,650.00	4,185.00			
LEARSOUND CASSETTE LISTENING SYSTEM	300.00	—				TROUBLESHOOTER (AVAILABLE COLORS: BLACK, MIDNIGHT BLUE, TEAL & COPPER TEAL)	500.00	450.00			
						REMOTE TONE ARM	567.50	506.25			
TECHNICAL BULLETIN VOLUMES						AUDITOR ACCESSORY PACKAGE (61 SETS OF CANS AND LEADS SET OF NEW CANS (SIX))	270.00	—			
TECHNICAL BULLETIN VOLUMES OF DIANETICS & SCIENTOLOGY (FULL SET—13 VOLUMES, 4 SUBJECT VOLUMES & INDEX)	2,500.00	2,250.00				E-METER BOOKS					
THE TECHNICAL BULLETIN VOLUMES OF DIANETICS & SCIENTOLOGY (INDIVIDUAL VOLUMES)	150.00	135.00				BOOK OF E-METER DRILLS	60.00	54.00			
						E-METER ESSENTIALS	50.00	45.00			
BEGINNING BOOKS						INTRODUCING THE E-METER	43.75	39.37			
DIANETICS: THE EVOLUTION OF A SCIENCE (1950)	25.00	22.50				UNDERSTANDING THE E-METER	55.00	49.50			
AUDIO BOOK ON CD	19.95	—									
AUDIO BOOK ON TAPE	17.95	—									
DIANETICS: THE MODERN SCIENCE OF MENTAL HEALTH (1950)	40.00	36.00									
AUDIO BOOK ON CD	34.95	—									
AUDIO BOOK ON TAPE	29.95	—									
DIANETICS LECTURES & DEMONSTRATIONS (5 CDS) (1950)	29.95	—									
DIANETICS LECTURES & DEMONSTRATIONS (4 CASSETTES)	24.99	—									
SCIENCE OF SURVIVAL (1951)	35.00	31.50									
SCIENCE OF SURVIVAL LECTURES (4 CASSETTES) (1951)	40.00	36.00									
SELF ANALYSIS (1951)	32.00	28.80									
SCIENTOLOGY 0-8: THE BOOK OF BASICS	37.50	33.75									
SCIENTOLOGY 8-80 (1952)	40.00	36.00									
SCIENTOLOGY 8-800B (1953)	32.00	28.80									
ADVANCED PROCEDURE & AXIOMS (1951)	40.00	36.00									
HANDBOOK FOR PRECLEAR (1951)	50.00	45.00									
THE CREATION OF HUMAN ABILITY (1954)	40.00	36.00									
DIANETICS 551 (1954)	43.75	39.37									
SCIENTOLOGY: A NEW SLANT ON LIFE	32.00	28.80									
SCIENTOLOGY: THE FUNDAMENTALS OF THOUGHT	33.00	29.70									

Questions? Call The Bookstore Officer
ASHO Foundation at 800.858.5424

INSTRUCTIONS:

ONCE YOU HAVE CHECKED OFF THE ITEMS YOU ARE ORDERING, ADD UP THE AMOUNT AND FILL OUT THE ORDER FORM ON THE OTHER SIDE. FOLD THIS FLIER SO THAT THE BUSINESS REPLY IS ON THE OUTSIDE AND THAT YOUR CREDIT CARD INFORMATION REMAINS HIDDEN. TAPE SIDES AND MAIL. MAKE ALL CHECKS PAYABLE TO CHURCH OF SCIENTOLOGY ASHO FOUNDATION.

*MEMBERSHIP: LIFETIME MEMBERS OF THE INTERNATIONAL ASSOCIATION OF SCIENTOLOGISTS ARE ENTITLED TO A 10% DISCOUNT ON SCIENTOLOGY & DIANETICS BOOKS, LECTURES AND MATERIALS UNLESS OTHERWISE NOTED. CONTACT YOUR CHURCH OF SCIENTOLOGY REGISTRAR FOR MEMBERSHIP DETAILS.

**AVAILABLE IN ENGLISH, FRENCH, GERMAN, ITALIAN, LATIN AMERICAN SPANISH, CASTILIAN SPANISH, DANISH, DUTCH, SWEDISH, JAPANESE, PORTUGUESE, NORWEGIAN, HEBREW, RUSSIAN, HUNGARIAN AND GREEK.

(PLACE YOUR ORDER) LIMITED TIME OFFER. PRICES AS OF 1.1.06

ASHO Foundation Services Price Sheet

SERVICE	FULL PRICE	IAS LIFETIME	PACKAGE RATE	SERVICE	FULL PRICE	IAS LIFETIME	PACKAGE RATE
SAINT HILL™ SPECIAL BRIEFING COURSE				OTHER TECH COURSES			
LEVELS A-P (PER LEVEL)*	\$2,000.00	\$1,600.00		SCIENTOLOGY ETHICS SPECIALIST COURSE*	\$2,650.00	\$2,120.00	
NEW INTRODUCTORY SERVICE LEVEL A (INCLUDES STUDENT HAT OR STUDY CERTAINITY FREE)*	\$1,000.00			PTS/SP COURSE*	\$1,375.00	\$1,100.00	
FULL SAINT HILL SPECIAL BRIEFING COURSE	\$28,000.00	\$22,400.00		SOLO AUDITOR COURSE, PART ONE	\$3,371.00	\$2,697.00	
POWER™ PROCESSING				HGC AUDITING			
POWER (GRADE V) AND POWER PLUS (GRADE VA)	\$14,520.00	\$11,616.00		12 1/2-HOUR INTENSIVE*	\$5,487.00	\$4,550.00	
CASE CRACKING (PER INTENSIVE)	\$5,687.00	\$4,549.60		(INTENSIVE AUDITING INCLUDES OT PREPS AND ELIGIBILITY, OBJECTIVES, SCIENTOLOGY DRUG RUNDOWN, ARC STRAIGHTWIRE™, METHOD ONE, EXPANDED GRADES O-IV, NED AND SPECIALIST RUNDOWNS LIKE FPRO, PTS RUNDOWN, HAPPINESS RUNDOWN™, MARRIAGE COUNSELING, ETC.) EXPANDED DIANETICS*	\$8,470.00	\$6,776.00	
CLEAR CERTAINITY RUNDOWN (INCLUDES SUNSHINE RUNDOWN)	\$2,844.00	\$2,275.20		(REQUIRES AN EXPANDED DIANETICS AUDITOR AND C/S)	\$2,844.00	\$2,275.00	
5 HOUR INTENSIVE	\$5,687.00	\$4,549.60		CLEAR CERTAINITY RUNDOWN (5-HOUR INTENSIVE, INCLUDES SUNSHINE RUNDOWN)	\$14,520.00	\$11,616.00	
OT PREPS/OT ELIGIBILITY (PER INTENSIVE)				POWER (GRADE V) AND POWER PLUS (GRADE VA) (FOR THE FIRST 25 HOURS)	\$757.00	\$606.00	
INDIVIDUAL SERVICES				CASE CHECK			
NEW STUDENT HAT (FREE WITH ANY MAJOR COURSE)	\$850.00	\$680.00		*A PROFESSIONAL DISCOUNT OF 50% OF FULL PRICE NOT OTHERWISE DISCOUNTED HGC AUDITING IS ALSO AWARDED TO ANY STUDENT WHO HAS PAID FOR HIS TRAINING UP TO THE CLASS OF THE ORG IN WHICH HE IS SEEKING SERVICE AND WHO IS ACTUALLY ATTENDING AN ACADEMY COURSE OR INTERNSHIP ON A STANDARD COURSE SCHEDULE. —LRH THE PRO RATES ALSO APPLY TO ANY AUDITOR WHO IS FULLY CLASSED TO THE CLASS OF THE ORG FROM WHICH THEY ARE SEEKING SERVICE —CLASS VI OR ABOVE IS ELIGIBLE FOR PRO RATES AT ASHO FOUNDATION.			
NEW HUBBARD® PRO TRS COURSE*	\$2,600.00	\$2,080.00					
UPPER INDOC TRS COURSE*	\$875.00	\$700.00		SLIDING SCALES OF AUDITING			
PROFESSIONAL METERING COURSE*	\$3,000.00	\$2,400.00		REGULAR HGC-INTENSIVES:			
INDIVIDUAL SERVICES • CERTAINITY COURSES				12 1/2 HOURS (NO ADDITIONAL DISCOUNT)	\$5,687.00		
LEVELS O-IV CERTAINITY COURSES (PER LEVEL)*	\$1,200.00	\$960.00		25 HOURS (NO ADDITIONAL DISCOUNT)	\$8,815.00		
LEVELS O-IV AUDITOR CERTAINITY COURSE*	\$4,000.00	N/A	\$4,320.00	37 1/2 HOURS (AT 25% DISCOUNT)	\$12,796.00		
CLASS V AUDITOR CERTAINITY COURSE*	\$2,325.00	\$1,860.00		50 HOURS (AT 30% DISCOUNT)	\$15,924.00		
CLASS V AUDITOR GRADUATE AUDITOR CERTAINITY COURSE*	\$2,900.00	\$2,320.00		75 HOURS (AT 35% DISCOUNT)	\$22,180.00		
CLASS VI (SHSBC) AUDITOR CERTAINITY COURSE*	\$10,600.00	\$8,480.00		100 HOURS (AT 40% DISCOUNT)	\$27,298.00		
KEY TO LIFE & HUBBARD LIFE ORIENTATION COURSES				150 HOURS (AT 45% DISCOUNT)	\$37,535.00		
HUBBARD KEY TO LIFE COURSE	\$4,500.00	\$3,600.00		INTRODUCTORY INTENSIVE PACKAGE (PER INTENSIVE)			
HUBBARD LIFE ORIENTATION® COURSE	\$2,425.00	\$2,100.00		A ONE TIME OFFER OF FOUR 12 1/2-HOUR INTENSIVES OF HGC PROCESSING AVAILABLE TO CLEARS, POWER PLUS RELEASES, NED CASE COMPLETIONS AND GRADE IV RELEASE INTENDED FOR OT PREPS AND ELIGIBILITY AUDITING, CCRD IF NEEDED, OR WHATEVER IS PROGRAMMED BY THE C/S			\$13,648.00 (\$3,412.00 PER INTENSIVE)
HUBBARD KEY TO LIFE AND HUBBARD LIFE ORIENTATION COURSE PACKAGE			\$4,500.00	REVIEW SERVICES			
CO-AUDITS				CRAMMING (PER DAY)	\$90.00		
METHOD ONE® CO-AUDIT	\$850.00	\$680.00		QUAL WORD CLEARING (PER HOUR)	\$90.00		
TRS AND OBJECTIVES CO-AUDIT COURSE	\$850.00	\$680.00		REVIEW AUDITING (PER HOUR)	\$325.00		
SCIENTOLOGY® DRUG RUNDOWN	\$850.00	\$850.00		RETREAD (PER DAY)	\$90.00		
(NOTE: CO-AUDIT C/SING IS DONE BY THE STUDENT C/S AND IS INCLUDED IN THE PRICE OF THE COURSE)				(WHERE A STUDENT HAS COMPLETED A COURSE AND WISHES TO REDO THE ENTIRE COURSE, HE MAY DO SO AT 50% OF THE FULL DONATION RATE FOR THAT COURSE.)			
AUDITOR BASICS				(*STUDENTS ARE ELIGIBLE FOR 30% OFF REQUIRED COURSE MATERIALS)			
STUDENT HAT COURSE* (FREE WITH ANY MAJOR COURSE)	\$850.00	\$680.00		QUESTIONS? Visit ASHO Foundation's website: www.scientology-asho.org			
STUDY CERTAINITY COURSE* (FREE WITH ANY MAJOR COURSE)	\$400.00	\$320.00		Or call The Registrar at 800.858.5424			
NEW HUBBARD PRO TRS COURSE	\$2,600.00	\$2,080.00	\$2,275.00				
UPPER INDOC TRS COURSE	\$875.00	\$700.00	\$590.00				
PROFESSIONAL METERING COURSE*	\$3,000.00	\$2,400.00	\$2,643.00				
TOTAL AMOUNTS:	\$11,675.00	\$7,508.75	\$5,508.00				
(*STUDENTS ARE ELIGIBLE FOR 30% OFF REQUIRED COURSE MATERIALS)							
ACADEMY LEVELS O-IV (PER LEVEL)							
ACADEMY LEVELS O-IV	\$3,000.00	\$2,400.00					
(INCLUDES: METHOD ONE CO-AUDIT AND ACADEMY LEVELS O-IV. STUDENTS ARE ELIGIBLE FOR 30% OFF REQUIRED COURSE MATERIALS)	\$12,000.00	\$9,600.00	\$10,125.00				
CLASS V (NED) AUDITOR COURSE*	\$4,650.00	\$3,720.00					
CLASS V GRADUATE AUDITOR	\$4,650.00	\$3,720.00					
INTERNSHIPS							
CLASS IV AUDITOR	\$1,250.00	\$1,000.00					
CLASS V (NED) AUDITOR	\$4,650.00	\$3,720.00					
CLASS V GRADUATE AUDITOR	\$4,650.00	\$3,720.00					
CLASS IV C/S	\$2,250.00	\$1,800.00					
CLASS V C/S	\$2,250.00	\$1,800.00					
CLASS V GRADUATE C/S	\$1,250.00	\$1,000.00					
CLASS VI AUDITOR	\$3,325.00	\$2,660.00					
CLASS VI C/S	\$2,500.00	\$2,000.00					

Questions? Visit ASHO Foundation's website: www.scientology-asho.org
Or call The Registrar at 800.858.5424

Vir: Internet 10